

bb.76./ a belföldifolyt/p

- 54. gépészeti kutatói tanácskozása
 - 55. markot ferenc emléktábla
 - 56. olasz pártküldöttség
 - 57. távirat
 - 58. magyar államférfiak távirata a laoszi ünnep alkalmából /11.jav/
 - 59. lengyel zeneművészek budapesten.
 - 60. amatőr művészeti napok
 - 61. csávázógép
 - 62. hundertwasser kiállítás a múzeumokban
 - 63. mezőgazdasági aktíválás
 - 64. sárvári napok
 - 65. szerk.figy: a 34.sz.hír visszavonása és új szövege
 - 66. nyírségi földrajzi napok
 - 67. szerk.figy :javítás a 23.sz.hírre
 - 68. csehov bemutató
 - 69. versenytánc-bajnokság /10.jav/
 - 70. stúdió kiállítás a galériában
 - 71. reklámfotó kiállítás
 - 72. időjárásjelentés
 - 73. a lengyel színház ünnepe /13.jav/
 - 74. a szíriai elnök a népi együttes előadásán /12 jav/
 - 75. hazaérkezett a pártmunkás delegáció
 - 76. hírjegyzék.
- /mti/

az 1.sz.jav.az 1.hírre,
a 2. ,, 9 ,,
a 3. ,, 25 ,,
a 4. ,, 29 ,,
a 8, és 9.jav a 23-as hírre vonatkozott,

22.10/p

-70-

v é g e .

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: bajnok zolt
szerkesztette: halasi györgy, dosztányi imre, lakatos erzsébet.

22.10

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb 1. benke valéria beszéde

gy/um pr la

1978. december 2.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk benke valériának, az mszmp pb tagjának, a társadalmi szemle szerkesztő bizottsága elnökének beszédét, amely szombaton, a IX. magyar békekongresszus második napján hangzik el. változások várhatók, ezért a beszéd szigorúan embargós, csak jelzésre

használható fel!

x x x

tisztelt békekongresszus!

kedves barátaink!

a beszámoló és a felszólalások, amelyeket hallottunk, okkal és joggal idézik fel a nemzetközi és a magyar békemozgalom harminc évét. remélem, a fiatalabbak is megérzik: nem az idősebb generáció emlékező - néha nosztalgiára hajló - igénye szólal meg akkor, amikor a szokásosnál többet időzünk az előző kongresszus óta végzett öt éves munka mérlege mellett, egy hosszabb periódus - talán nem nagy szó, ha azt mondom: korszak - eseményeinél, fejleményeinél.

/folyt.köv./

- 1 -

o

bb 1. /benke valéria1.folyt./um

amikor felszólalásomban én is csatlakozom a beszámoló és az eddigi felszólalások megállapításaihoz, a magyar békemozgalom munkájának egészében véve pozitív mérlegéhez, pártunk központi bizottságának köszönetével együtt azt a kívánságot is tolmácsolom: folytassák a magyar békemozgalom részvevői munkájukat az eddigiek szellemében, de korunk követelményeinek megfelelő sokoldalúsággal. az enyhülés kibontakozása, majd az ellene irányuló támadások veszélyessége miatt az eddigiéknél is nagyobb aktivitásra, okos felelősségre van szükség a békevédelemben, amelynek oly nagy a tétje: békés nemzetközi feltételek a népek, köztük hazánk sorsának alakításához - vagy háborus fenyegetés, nagy fegyverkezési kiadások, a gazdaság fejlődését és az alkotást, a szellemi kapcsolatokat akadályozó, mérgező légkör.

ez a felismerés vezette a szovjetuniót, amikor - az egész emberiségért érzett felelősségtől vezérelve - a békés egymás mellett élésnek megfelelő nemzetközi kapcsolatok normáinak kidolgozását javasolta. ezek kialakítása és érvényesítése kölcsönös erőfeszítést követel minden fél részéről az elsőrendű kérdés: a háboru kiiktatása érdekében.

a békemozgalom és a szovjetunió, a szocialista országok kezdeményezte békepolitika nagy eredményeiről szólhatunk, amikor ezeknek az évtizedeknek a történéseit számbavesszük. ezzel elsősorban azt a gondolatot kívánjuk erősíteni, hogy a béke oldalán felsorakozó erők: a szocialista világ, a nemzetközi munkásmozgalom, a nemzeti felszabadító küzdelmek harcosai, a nyugati világ haladó képviselői történelemformáló tényezővé váltak. ily módon minden alapunk megvan arra az önbizalomra és elszántságra, amellyel felvesszük a küzdelmet az enyhülés ellenfeleivel, a világuralmi törekvéseiről lemondani nem hajlandó imperialista erőkkel.

a történelmi fejlődés jellemző vonásai, iránya, meghatározó erőtevézői rendszerint nem láthatók meg rövid évek alatt. ritka az olyan markáns változás, mint az októberi forradalom, amelyről a társadalom fejlődéstörvényeit ismerők - szinte azonnal - azt állapíthatták meg: fordulatot jelentett az emberiség történetében.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 1. /benke valéria ...2.folyt./um

a világ közvéleménye a harminc évvel ezelőtti wroclawi értelmiségi találkozót - jóílehet az emberi kultúra és tudomány nemzetközileg kiemelkedő, ismert és nagytekintélyű személyiségei fordultak felrázni akaró szavukkal a népekhez - kezdetben nem tekintette fordulatlaknak, még mérföldkőnek is alig. voltaképpen nem is kezelhette másként, mint a morális felelősség indította megrendült megnyilatkozásnak, amelynek az lesz a sorsa, ami a második világháború előtti hasonló figyelmeztetéseknek, akcióknak, például thomas mann és roland roland irásainak, és értelmiségi szervezkedéseinek.

a jelenkori béketörekvések sikerének előfeltétele az a történelmi fordulat volt, amely októberrel, a szovjetunió megszületésével kezdődött és a szocialista országok sorának létrejöttével folytatódott. majd ezekhez járultak és járulnak a nemzeti függetlenségi mozgalmak harcai és eredményei, a világszerte erősödő munkásmozgalom, a szocialista eszme vonzásának nagy kiterjedésű megnövekedése. ezek az erők és körülmények együtt teremtettek új feltételeket a béke megvédelmezéséhez.

ennek a történelmi áramlásnak része és felerősítője lett a békemozgalom. a wroclawban összegyűlt ötszázak felrázó és bátorító üzenetére, párizsból az i. békekongresszus cselekvést sürgető szavára, az antifasiszta ellenállási mozgalmak és más népi erők harci tapasztalataira támaszkodva váratlanul rövid idő lott sikerült sokszázmilliós tömegmozgalmat létrehozni, amely már megszületése második évében 500 millió aláírással, az akkori emberiség egynegyedének szavát tette hallhatóvá a nemzetközi közvéleményben. ezzel olyan új erőtevézőt kapcsolott be a világfolyamatok alakulásába, amelynek azóta sem csökkenő a jelentősége, noha szerepe az enyhülés körülményei között természetesen változik is.

nyilvánvaló, ám nem árt ki is fejezni, hogy az amerikai atommonopólium éveiben vagy a hidegháború acsarkodó légkörében más módszerekkel kellett a békemozgalom céljait népszerűsíteni, mint a békés egymás mellett élés kialakuló körülményei között, még akkor is - vagy éppen azért! - ha az enyhülést veszélyes támadások érik.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 1. /benke valéria....3.folyt./um

a történelmi fejlődésnek van meghatározott tendenciája, de nincs automatizmusa! emberek cselekedeteivel jut érvényre; egymással szembeni törekvések ütközése, e harc váltakozó kimenetele néha viharossá és nehezen áttekinthetővé teszi az erővonalakat. annyi már mégis világos, hogy az imperializmus egyeduralmi helyzetének vége; a gyarmati rendszer felbomlott, az önálló államisághoz érkezett népek a kiszolgáltatottság burkoltabb formáit - mint a multinacionális nagyvállalatok beszivárgását és a neokolonializmus más eszközeit is - felismerik és harcolnak ellene.

kudarok is érték a haladó erőket. a 60-as évek nagyívű fejlődése, a gyarmati iga lerázásának folyamatata sem volt mentes a fejlődést megállítani vagy visszafordítani próbáló akcióktól, beavatkozásoktól. lumumba tragédiája, a kongói nép sorsa szimbólum is: az imperializmus erői még jelentősek; módszereik raffiniáltak, alkalmazkodnak a változó viszonyokhoz. a vietnam elleni háborút kivéve nyílt fegyveres beavatkozást ritkábban /mint dominika esetében/, de helyi szakadárak névtáblája alatt, európai és amerikai zsoldosokkal végrehajtott akciókat a függetlenségre, saját erőforrásaik feletti rendelkezés visszaszerzésére törekvő népek ellen annál többet tapasztaltunk. s mindezeket a szinte nagyhatalmi eszközzé kinőtt tömeg-tájékoztatás sikeres manipulációs gépezetével sok esetben a „szabadság védelmének”, álcázva.

a 70-es évek további eredményeket, győzelmeket hoztak, de vereségeket is. 1973-ban chile népének és allende elnöknek - a wroclaw-i találkozó egyik résztvevőjének - tiszteletreméltó kísérletét vérbe fullasztották az imperializmus cia-ügynökei, helyi fasiszta tábornokai. de 1975 a vietnami nép történelmi /példátlan/ győzelmének és a nagy horderejű helsinki konferenciának az esztendeje.

a fájdalmas veszteségek, amelyeket elszenvedtek, és a nagy jelentőségű sikerek, amelyeket a világ békeszerető erői, a dolgozó osztályok és a harcoló népek elértek az elmúlt évtizedek alatt, erősítenek és tanítanak. a nemzetközi békemozgalom, amely ezen népi ár sodrásában nőtt naggyá, maga is tényezője volt a fejlődésnek. az a tömegmozgalom, amelynek három évtizedes tapasztalatait most felidézzük, akkor és ott tudott társadalmi-történelmi hatótényezővé válni, amikor és ahol a maga sajátos funkcióját, és a születéskor kialakult szellemét megőrizte, továbbfejlesztette.

/folyt.ököv./

bb 1. /benke valéria ...4.folyt./um

ezért ha közvélemény és béke összefüggéséről gondolkodunk, gondolkodik bárki, nem kerülheti meg, nem hagyhatja figyelmen kívül a békemozgalom szerepét, hatását. ha pedig a világ lehetséges útján töpreng bárki, a háboru vagy béke alternatíváját mérlegelve, nem tekinthet el a közvéleménytől, attól, hogy amelyik társadalmi tendencia közvéleményt tud teremteni a maga alternatívája mellett, az erőt is mozgósított.

a stockholmi felhívásra adott 500 millió aláírás bizonyára egyik - és talán nem a kisebb hatású - tényezője volt annak, hogy koreában, ezen a harmadik világháborús „főpróbában”, az atomfegyvert nem merete alkalmazni az akkor még ensz jóváhagyással háboruzó usa hadsereg.

az akkori világpolitikai helyzet felidézése óhatatlanul emlékeztet: a békeharcosokat akkor üldözték a tökéletes államokban; sok helyen börtönbüntetés, de mindenütt diszkrimináció volt az osztályrésztük. mostanra a békemozgalom nemzetközi tekintélye általános; a béke világtanács az ensz fórumán is hallathatja szavát. ennek jelentőségét nagyra értékelve, mégis azt kell hangsúlyoznunk, hogy a békemozgalom valódi tekintélyét a közvéleményben, az emberek gondolkodására, megnyilatkozásaira gyakorolt hatásán mérhetjük igazán.

a békemozgalom kettős szerepéből következik, hogy nemcsak a hazai közvéleményről, de a nemzetköziről is szó van. ennek a munkának az alaptétele az, hogy az eltérő világnézet és társadalmi koncepció nem akadályozza a békéért való együttműködésnek. tovább is mennék egy fél lépéssel: az eredményes munkának az egyik feltétele, hiszen ma nem a szocialistákat, a marxista világnézetű embereket akarjuk meggyőzni a béke fontosságáról és elérhetőségéről, hanem azokat, akik számos kérdésben másként gondolkoznak, de az emberiség létérdekeit ők is szem előtt tartják.

nem mondok újat, hiszen a békemozgalom már megindulásakor azt hirdette, hogy sem világnézeti, sem a társadalmi rendet illető nézetek nem lehetnek akadályozói annak, hogy osztályok és népek, egyének és szervezetek, vallások hívői és materialisták összefogjanak azok ellen, akik világhatalmi céljaik, vagy hadiipari profitérdekeik miatt fegyverkeznek és háborús feszültségeit idéznek elő. hogy a két érdek miképpen fonódik össze, és micsoda profitokról van szó, azt egyetlen példa is jól jellemzi: egyedül a neutronbomba bevezetésétől az ebben érdekelt trösztök tízmilliárd dolláros hasznot várnak.

/folyt.ököv./

bb 1. /benke valéria....5.folyt./um

minderre azért hívom fel a figyelmet, mert vannak olyan vélemények, mintha a nemzetközi békemozgalom hatóköre szűkülne, mintha kevésbé tudná elérni azt a közvéleményt, amelyet a hidegháború és a háború zsoldjában tájékoztatók befolyásolnak. kihasználják azt is, hogy újabban a haladás erőinek táborában egyes társadalmi kérdések eltérő megítélése miatt - viták keletkeztek. ezért a békemozgalom résztvevőinek lépést kell tartani az eseményekkel. tudnunk kell azt, hogy helyzetünk voltaképpen kedvezőbb, mint valaha, mert a világ számos pontján, Európában is, e viták a társadalmi berendezkedés kívánatos jellegéről, azt jelzik, hogy feltartóztathatatlanul terjed a szocialista alternatíva gondolata. az ugynevezett harmadik világban, a fejlődő országokban, nagyon sok helyen a szocializmus különféle útjait hirdetik meg és több ország vezetői valóban szocialista irányú fejlődésre törekszenek. itt a nemzetközi békemozgalom új, fontos bázisai jönnek létre. de mintha nem kísérnénk kellő figyelemmel azt, hogy a régen iparosodott, konszolidált tőkés országokban is, különösen a legutóbbi nagy gazdasági válság, az infláció, a munkanélküliség növekedése óta, egyre több a vita és az élesedő harc körül: milyen legyen a dolgozók demokratikus uralma és az hogyan, milyen úton és eszközökkel érhető el.

a békemozgalomnak tenát kedvezőbb talaj áll rendelkezésére ahhoz, hogy kellőképpen formálja a közvéleményt. ha - hü maradván elveihez - megtalálja a kellő hangot, segítheti az erők összefogását arra, hogy megfelelő nemzetközi légkört alakítsanak ki, hogy egyetlen kormány se tudja kivonni magát a leszerelés parancsoló követelménye alól. ez az előfeltétele a háború nélküli világnak. de célunk ennél több, nemesebb.

mi ma már nem egyszerűen egy háború nélküli állapotot óhajtunk, amelyet még fenyegetések, gazdasági és szellemi veszteségek terhelnek, hanem a nemzetközi kapcsolatok olyan új rendjét, amely a népek önálló döntési jogát garantálja a maguk választotta uthoz; amely a társadalmi rendszerek előnyei vagy hátrányai felől nem a harcmezőn vagy légicsatákban - és az egyre nagyobb költségeket felemészítő haditechnikában - kívánja meggyőzni a maga értékeiről az embereket, hanem a békés építés, az alkotó munka lehetőségeivel és eredményeivel.

/folyt.köv./

- 6 -

bb 1. /benke valéria ...6.folyt./7.

a békemozgalomnak is életeleme a párbeszéd és a vita. az egység a főkérdésben természetesen nem azt jelenti, hogy a társadalmi fejlődésről a vitákat, sőt magát a társadalmi küzdelmet félre lehet tenni, elhalasztani akkorra, amikor már nem lesz háborús veszély. a békemozgalom híveinek is meglehet az egymásról különböző véleményük a társadalmi berendezkedés kívánatos formájáról egyik vagy másik részletről. de meg kell tanulniok úgy vitatkozni e kérdésekről, hogy az ne gyengítse, inkább erősítse az összefogást a közös érdekű ügy, a béke javára. a békemozgalom gyakorlatában annak kell kifejezésre jutnia, hogy e nézetkülönbségek nem jelenthetnek akadályt a béke védelmében, a nagy, a világméretű összefogásban.

ebben a nagyszabású békemunkában a szocialista országok tekintélye és ereje, valamint a szocialista eszme vonzásának növekedése mellett a harmadik tényezőt azok a nyugati, reálistan gondolkodó polgári erők jelentik, amelyek ugyan nyilvánvalóan nem a szocializmus, hanem a tőkés rend hívei, mégis készek voltak a szovjetunióval és velünk együttműködni az enyhülésért. az a közvélemény, amelyet ezek a realista politikusok képviselnek és befolyásolnak, helyeselte a helsinki záró dokumentum aláírását és várta kedvező hatását. a fegyverkezésben érdekelt monopolista csoportok és a tömegtájékoztatásban az ő érdekeiket szolgáló erők azonban helsinki után egy-egy ügyes manőverrel a záródokumentum egyes szavait annak lényege ellen fordítva, ellentámadásra indultak az enyhülés ellen. ma is nélkülözhetetlen tehát, hogy a béke hívei ne engedjék az elsőrendű kérdést, az atomháború és a fegyverkezés veszélyeit semmilyen ködfüggönnyel eltakarni. a nyugati közvélemény progresszív köreinek bátorító támogatására szükség van azon realista polgári politikusok konzekvensebb és határozottabb fellépéseire, akiknél mulik, hogy mikor és mennyire sikerül a szocialista országokkal kialakuló korrekt partneri kapcsolatok révén domináló tendenciává tenni az enyhülést.

ez a rövid helyzetkép is arra vall, hogy ma a nemzetközi helyzet kedvezőbb ugyan, mint a békemozgalom előbbi évtizedeiben, de sokkal bonyolultabb és árnyaltabb is. mégis az enyhülés e három erőforrására tekintve, optimistán felelhetünk arra a kérdésre: van-e realitása ma a fegyverkezés megállításának, majd olyan megállapodások kikényszerítésének, amelyek a jelenlegi erőegyensúlyt megtartják ugyan, de egy alacsonyabb szintre csökkentik a fegyverzetet. innen vezethet az út a lefegyverzés, majd a nagy emberi cél: a fegyverek és háborúk nélküli világ felé. ezt az előrehaladást segítené a válsággóccok felszámolása; ezért állunk ki az arab világ haladó erői mellett, amelyek a tartós és igazságos közel-keleti rendezésért küzdenek.

/folyt.köv./

- 7 -

bb 1. /benke valéria...7.folyt./um

fegyverek és háborúk nélkül is komoly gondjai vannak az emberiségnek. a mai körülmények között a nemzetközi és a hazai békemozgalom feladatai közé tartozik ezek felismerése és a közvélemény kellő tájékoztatása. a világ lakosságának nagyobbik fele minden nap éhezik. kisebbik felén, különösen a tőkés országokban és ezen belül is észak-amerikában ijesztő nyersanyag pazarlás folyik. a környezetet az ipari fejlődés annyira fenyegeti, hogy veszélyben van az ivóvíz, a tengerek tisztasága, sőt a levegő is, amelyet beszívunk. nem kisebb sullyal esik a latba az, hogy a gazdasági fejlődésben elmaradt és mindmáig akadályozott népeken csak a szocialista közösség országai segítenek önzetlenül, de mi is sokkal többet tudnánk nyújtani, ha nem nehezede ránk a fegyverkezési verseny. a stockholmi békekutató intézet adataiból tudjuk, hogy a nato fennállása óta fegyverkezésre fordított összegből a földünkön éhező kétszázötvenmilliónyi gyermeket negyven évig el lehetne látni minden szükségessel. de ugyanakkor magának az énsz főtít-kárának kimutatása szerint a világ tudósainak több mint a fele olyan feladatokon dolgozik, amelyek közvetlenül, vagy közvetve hadicélokot szolgálnak. ezért az emberiség egyetemes érdeke, hogy a józan ész felülkerekedjen. mint kádár jános elvtárs mondta, alig néhány napja az mszmp központi bizottsága ünnepi ülésén: „pártunk és a magyar nép bizik abban, hogy ... az enyhülésért küzdők erőfeszítését siker koronázza, végképp el lehet torlaszolni egy új világháború utját, és a viharos századok után békésebb korszaknak nézhetünk elébe,..

ebben az ünnepi beszédben ugyanaz az elhatározottság fogalmazódott meg, mint amely pártunk és kormányunk mindennapi tevékenységét jellemzi a nemzetközi kapcsolatokban: hogy fellépéseink a nemzetközi szinten a béke és a társadalmi haladás javára szolgáljanak. nemzeti ügyünk és internacionalista elveink együttes szolgálatát jelenti az, hogy hűséges szövetségesei vagyunk a szovjetunióknak, a szocialista országok közösségének, a biztonságunkat és függetlenségünket garantáló varsói szerződés szilárd tagjai, barátai, erőnk szerint támogatói vagyunk minden, a szabadságáért harcoló népnek, a haladás, a béke ügyéért fellépő minden mozgalomnak.

/folyt.köv./

- 8 -

bb 1. /benke valéria...8.folyt./um

külön kiemelem szolidaritásunkat a hősi vietnami néppel, amely oly hosszú és sok áldozatot követelő háborús időszak után most a béke és építés rövid éveit megtörő újabb támadásoknak van kitéve - ezuttal a kínai vezetés részéről. meggyőződésem, hogy a béke magyarországi hívei ugyanazokkal a mély érzésekkel, szinte segítőkészséggel állnak most is vietnam mellé, mint a korábbi imperialista támadások elleni harcában.

a magyar kommunisták - együtt a többi hazafival, más társadalmi szervezetek tagjaival, és eltérő világnézetű honfitársainkkal - kezdettől tevékeny résztvevői voltak, s lesznek ezután is a békemozgalomnak.

miként a hazai mozgalmak, úgy kormányunk is minden alkalmat és lehetőséget megragad, ha hasznos lépéseket tehet a bizalmat és együttműködést előmozdító nemzetközi atmoszféra erősítésére, ezek sorában a helsinki záródokumentum szellemének megfelelő partneri kapcsolatok ápolására.

munkásosztályunk egyetértő támogatása, egész népünk bizalma nagy erőforrásunk a hazai problémák megoldásában, nemzetközi fellépéseink hitelét pedig itthoni munkánk eredményei adják.

a magyar népköztársaság helyzetét elemezve pártunk központi bizottsága a közelmúltban a szocialista építés egész időszakát áttekintette, áprilisban pedig a xi. kongresszus óta eltelt három évet. mindkét elemzés azt mutatta, hogy - kritikusan számoltatva tévedésekkel, hibákkal és nehézségekkel is - hazánk társadalmi fejlődésének mérlege pozitív.

a magyar népköztársaságot fejlődő gazdasági és kulturális élet, belpolitikai stabilitás, a szocialista demokrácia fejlesztésére irányuló tudatos törekvés jellemzi: pártunk ösztönző és orientáló hatása mindezekben a folyamatokban jelen van.

joggal mondjuk: közmegegyezés van abban, hogy a szocialista társadalmi viszonyok fejlesztésével keressük a megoldást az anyagi szféra, a közélet és közszellem még meglévő és ujonnan keletkező problémáira. a szocialista építésnek a párt xi. kongresszusán meghirdetett programjára, mint az a hazafias népfront kongresszusán is kifejezésre jutott, minden dolgozó osztály és réteg a saját jövőjét biztosító nemzeti programként tekint: a szocialista nemzeti egység a fő kérdésekben szilárd.

/folyt.köv./

- 9 -

bb 1. /benke valéria...9.folyt./um

ennek köszönhetően lendületes gazdasági munka folyik iparunk és mezőgazdaságunk egészében, ha az egyes gazdálkodó egységeknél eltérő eredménnyel is. a tudományos kutatás műhelyei - mindenekelőtt legrangosabb vezető testülete, az akadémia - a maguk eszközeivel járulnak hozzá a megfelelő munkaprogramok kidolgozásához és teljesítményeikkel lendületet kívánnak adni a gazdasági, társadalmi tevékenység legkülönbözőbb szféráiban folyó alkotó tevékenység javulásához, eredményeinek gyarapodásához.

a közoktatás és a kultúra munkásaitól is újabb elgondolásokot, erőfeszítéseket igényel az a feladat, hogy a felnövekvő nemzedék - de a már felnőttek - tudását és szemléletét gazdagító, közösségi magatartást kifejlesztő és erősítő hatásra törekedjenek, a maguk munkáját végezzék társadalmunk szocialista szellemű fejlődésének jegyében.

szocialista építőmunkánk eddigi eredményeként népgazdaságunk szilárd és jelentős termelő alapokat hozott létre. ezek adták a lehetőségeket, hogy a dolgozó lakosság életszínvonala az elmúlt időszakban számottevően emelkedett; ezekre a meglévő alapokra támaszkodva dolgozhattak ki gazdasági és kormányzati felső szerveink, fogadhatott el a párt központi bizottsága olyan gazdaságpolitikai programot, amely a világgazdaság negatív hatásainak ellensúlyozására és a további rugalmas alkalmazkodásra képessé teszi vállalatainkat és szövetkezeteinket. de mindig hangsúlyoztuk: ehhez meg kell tanulnunk célszerűbben felhasználni erőforrásainkat; a további fejlődés feltétele, hogy jobban gazdálkodjunk anyaggal, energiával, üzemi épületekkel, termőfölddel, gépeinkkel, eszközeinkkel, de mindenekfelett az emberi munkával! ezeknek a határozott érvényesítését most már nem halogathatjuk.

/folyt.köv./

bb 1. /benke valéria...10.folyt./um

a mai korszak kevesebb egyéni áldozatot kíván, mint a 30 évvel ezelőtti indulás. de azt változatlanul megkívánja a társadalmi fejlődés, hogy kellő számban legyenek olyan emberek, akik abban a szellemben élnek, dolgoznak, hogy a közösség javát szolgálva keresik a maguk egyéni boldogulását. ezek közé tartoznak önök, a békekongresszus küldöttei is, és ezt kell kiváltaniok az önök küldőiből, a magyar békemozgalom híveiből, tagjaiból. ezért tekinthetünk bizakodóan a közeli és a távolabbi jövő elébe. ezért vallhatjuk a varsói szerződés tagállamai politikai tanácskozó testületének minapi nyilatkozatával, hogy „az emberiség álma a háborus konfliktusok nélküli világról nem utópia; ez elérhető és megvalósítható mindazoknak a közös erőfeszítéseivel, akik készek harcolni érte,„ hazánk állampolgárai reménykedve tekintenek ma erre az új békekezdeményezésre. a nyilatkozatból optimizmus sugárzik, azt realitás jellemzi. széles lehetőségeket kínál a béke, a haladás, az enyhülés erőinek konstruktív együttműködésére; a fegyverkezés megfékezésére kölcsönösen elfogadható programot ajánl.

a magyar népköztársaság készséggel csatlakozott ehhez a közös nyilatkozathoz; népünk teljes támogatását maga mögött tudva, kormányunk tevélegesen fogja szolgálni a benne foglaltak valóráváltását.

tisztelt békekongresszus!

a békemozgalom minden hívének erőt, sikert kívánok ehhez a szép, emberi, nemes harchoz hazánkért, az emberiségért, gyermekeink jövőjéért. /mti/

--

bb.2. várják a fiatalokat - gyermekkönyvhét

km/fe/pr/p la

1978. december 2.

„olvassatok mindennap,, - ez az idén először megrendezendő országos gyermekkönyvhét mottója. a gazdag eseménysorozat már december 3-án várja a fiatalokat: vasárnap, a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése, az állami könyvterjesztő vállalat és a fővárosi művelődési ház rendezésében műsoros vetélkedőt rendeznek az általános iskolák felsőosztályos tanulóinak.

az országos ünnepélyes megnyitót december 4-én Óbudán, az Ilku Pál általános iskolában rendezik, s ugyancsak Óbudán, a San Marco utcai úttörőházban nyílik kiállítás a gyermekkönyvkiadás fejlődéséről, a Móra kiadó legsikeresebb kötetéből.

nemcsak a félszáznál több könyvujdonság, hanem számtalan k színes műsor is gazdagítja a gyermekkönyvhétet. „körtánc,, címmel a Vörösmarty téri fenyőfa alatt december 6-án 17 órakor zenés irodalmi gyermekműsort rendez az ÁKV. ugyanezt a műsort láthatják a legifjabb olvasók december 9-én Angyalföldön, az Árpád-híd előtti téren és 10-én Újpalotán az MSZMP kerületi bizottsága székházá előtti téren. a gyermekkönyvhét idején, december 6-án 15 órakor zár ervin a Deák Ferenc utca 15. szám alatti Mórícz Zsigmond könyvesboltban, ugyanitt december 9-én, 15 órakor Janikovszky Éva dedikálja könyveit. a Móra Ferenc könyvesboltban - muzeum körút 39. - december 5-én Csukás István, december 7-én pedig Török Sándor várja kis olvasóit. /mti/

-. -

bb.3. ismét az engels térről indulnak a „budai,, távolsági autóbuszok

i kf/kf/sl/p la

1978. december 2.

a Volán értesíti az utazóközönséget, hogy a Budapest-Dobogókő, Budapest-Visegrád-Esztergom, Budapest-Dorog-Esztergom, Budapest-Komárom és Budapest-Mocsa közötti távolsági autóbuszjáratok - amelyek eddig a Batthyány tértől közlekedtek - december 4-től ismét az Engels téri autóbuszpályaudvarról indulnak és oda érkeznek. /folyt köv./

-12-

bb.3.;/ismét azfolyt/p

az év elején a Margithid lezárása miatt átmenetileg helyezte át a „budai,, távolsági járatok végállomását a Batthyány térre a Volán. a forgalom helyreállítása lehetővé tette, hogy a felsorolt járatok ezentúl a hivatalos autóbusz menetrendben feltüntetett helyről közlekedhessenek. /mti/

-. -

bb.4. felülvizsgálták a jégtörő hajókat - készülődés a téli jeges árvizre

is sb/gg/sl/p la

1978. december 2.

befejeződött a jégtörőhajók műszaki ellenőrzése, s a felülvizsgálat megállapítása szerint a hajópark ütközésképes, készen áll arra, hogy szükség esetén segítse a zajló jég levonulását, vagy a beállt folyó jégpáncéljának a felszaggatását. az országos vízügyi hivatal rendelkezésére álló 33 nagy és kis jégtörő hajóból 20 dolgozik majd a Dunán és mellékfolyóin, 13 pedig a Tiszán és vízrendszerén. a kétoldalú megállapodásnak megfelelően, ha a helyzet megkívánja, akkor ezen a télen is négy magyar jégtörő hajót vezényelnek apatin térségébe, a közös érdekű jugoszláv Duna-szakaszra. az utóbbi években ezen a szakaszon a jugoszláv partnerek már jelentős folyószabályozási munkákat végeztek, s így a meder több helyet ad a levonuló jégtábláknak, nem állítja meg a zajlást, mint régebben, amikor rendszerint ez az akadály kényszerítette megtorpanásra a jeget a magyar szakaszon is.

a csaknem 100 évre visszatekintő megfigyelési adatok szerint általában december 25-e körül jelennek meg az első jégtáblák a budapesti Duna-szakaszon, de 1888-ban sokkal hamarabb, már november 15-én megérkeztek. Budapestnél a legkorábban 1902. december 14-én állt be a folyó, de a sokévtizedes átlag szerint január 11-én áll meg a jég a fővárosnál, s általában 29 napon át borítja be jégboltozattal a Dunát. a jégtörő hajók rendszeres bevetése óta azonban legfeljebb a fővárosi part mentén épített álló jégkarélyt a zajlás, de teljes folyószélességben nem fedte be a vizet.

a jeges ár akkor idézi elő a legnagyobb veszélyt, hogyna jéggel eltorlaszolja, leszűkíti a folyó medrét, s ennél fogva magasra duzzasztja a vizet.

/folyt köv./

-13-

bb.4./felülvizsgálták.....folyt/p

a jégtörő hajók a zajlás folyamatos terelésével késleltethetik a torlaszok kialakulását, de a vastag jégdugókkal szemben már tehetetlenek. ezért fejlesztették folyamatosan a robbantási módszereket, s ugyanakkor a megfigyelő nálózatot, hogy minél korábban észleljék a veszélyt. a felkészülésnek megfelelően ezen a télen szükség esetén több mint négyszáz parti jégmegfigyelő ad naponta jelentést a folyók jég helyzetéről, s ezen kívül az ovh három repülőgépe dunaföldvár és a déli országhatár között rendszeresen, a tiszán és mellékfolyóin pedig szükség szerint végez légi megfigyeléseket. a jégrobbantásokra is felkészültek, s így ha a helyzet megkívánja, az ovh árvízvédelmi és belvízvédelmi készenléti szervezetétől 10, a vízügyi kőbányáktól 6, az évm kőbányáktól 10, a kpm hidépitő vállalatától pedig egy robbantó csapatot küldhetnek a jég ellen. gondoskodtak a robbanóanyagok tárolásáról és egyéb robbantási eszközök készítéséről is. munkájukat megkönnyíti, hogy a bányászati kutató intézet újfajta jéglyukasztó tölteteket készített, amelyekkel gyorsabbá, biztonságosabbá és hatékonyabbá válik a robbantás. egyébként a vízügyi igazgatóságoknál 22 jégelhárító csoport a vízterő-műveknél pedig hat jégvédelmi kisegítő csoport mozgósítható a veszély elhárítására. természetesen az együttműködési tervek alapján -ha a helyzet úgy kívánja - más tárcák is bekapcsolódnak a védekezésbe. /mti/

--

bb.5. harminc lakás -védnökséggel

bam/mné/ is/p la

1978. december 2.

az idei tervben nem szerepelt, mégis elkészülhet egy 30 lakásos ház gödöllőn, a kossuth lajos utcában. a ma még meglehetősen sok időt igénylő szakipari munkálatok elvégzésére ugyanis a pest megyei állami építőipari vállalat kiszervezte védnökséget vállalt. a megoldás módja újszerű: az ifjúsági szervezet szerződést kötött a vállalat vezetőivel, hogy mintegy 230 ezer forint összegű munkautalvány ellenében hétvégeken csaknem 14.000 órát dolgoznak a fiatal szakmunkások és segítők. az ötszintes épületet karácsonyig beköltözésre készen átadják. /mti/

--

-14-

bb.6. szennytaszító függönyök a győri gardénia

csipkefüggönygyárból

mzs/p is la

1978. december 2.

ugynevezett szennytaszító függönyök gyártását kezdték meg a győri gardénia csipkefüggönygyárban. a szintetikus függönyt különleges vegyszerben fürdetik meg, s ennek hatására a kelme szinte taszítja a port magától. emellett, hogy nehezen piszkolódik, mosáskor könnyebben válik tisztává, mint más anyagok. az új eljárás bevezetésének feltételeit a közelmúltban teremteték meg, s év végéig 300 ezer négyzetméter szennytaszító függöny-anyagot akarnak gyártani. /mti/

--

bb.7. képek a kórháznak

igó/is/p la

1978. december 2.

szép, emberséges kezdeményezés született baranyában: a pécsi tanárképző főiskola rajzszakos hallgatói képeket készítettek és adományozták a harkányi reumakórháznak. az egészségügyi intézmény meghívására 1976 ősze óta gyakorta töltötték harkányban a hétvégét a diákok, témát kerestek és alkottak. a kórház valóságos kis alkalmi művésztelepet rendezett be számukra. a nővérszállás üres szobáiban laktak, s a műteremmé átalakított klubban rajzoltak és festettek. a rajztanszék tanárainak vezetésével megörökítették harkány és siklós öreg házait, a tenkes és az ormánság szép tájait. a száztíz leg szebb festményt és grafikát most adták át a kórháznak, s a fiatalos életkedvet árasztó képek most a betegszobákat, a folyosókat és az irodákat díszítik. /mti/

--

-15-

bb 8. új, egységes ingatlan-nyilvántartás készül vas megyében
Lér/is/mné bzs la 1978. december 2.

új, egységes ingatlan-nyilvántartás készül vas megyében. elkészítése azért vált szükségessé, mert az eddig vezetett állami földnyilvántartás, illetve teleknyilvántartás egyike sem teljes, és egyikük sem rögzíti a valóságos állapotot, a vas megyei tanács által jóváhagyott tervnek megfelelően, meggyeszerente nagy körültekintéssel dolgoznak a szakemberek az új nyilvántartáson. az összeírásról, a szerkesztésről részletesen tájékoztatják a lakosságot, és elmondják azt is, hogy az új nyilvántartás mindenekelőtt a lakosság érdekeit szolgálja, eddig három városban és 156 községben készült el az egységes teleknyilvántartás. a megye egész területén 1980 végére készül el.
/mti/

bb 9. sikeres szennyvittisztítási kísérlet „házilag”, a mohácsi farostlemezzgyárban

han/is bzs la 1978. december 2.

nem mindig a drágább a legjobb - ezt bizonyítja a mohácsi farostlemezzgyár műszaki kollektívájának sikeres szennyvittisztítási kísérlete, amelynek célja az ipari víz gazdaságosabb felhasználása és a duna megkímélése a káros, mérgező anyagoktól.

a dunaparti nagyüzemben több éven át próbálkoztak különféle megoldásokkal, köztük külföldi módszerekkel - eredménytelenül. végül is a saját erőből kidolgozott kísérlet bizonyult a legígéretesebbnek. ennek lényege, hogy a medencékben ülepitett szennyvízhez olyan hazai gyártású vegyi anyagot adagolnak, melynek hatására az újra értékesíthető farészecskék rövid idő alatt híg iszapként állnak össze a medence alján, a megmaradó és szintén kezelt ipari vizet pedig újra alkalmazni lehet a különféle munkafolyamatoknál. a kísérlettel bebizonyították: a külföldiekénél olcsóbb hazai vegyszerek is elegendők ahhoz, hogy ülepitéssel az újra felhasználható részek különváljanak a hasznavehetetlen anyagoktól.

tavasszal következik a többhetes próbaüzem, amellyel azt kívánják megállapítani, hogy hosszabb távon is zavartalanul választható-e szét az értékes farészecskét tartalmazó híg iszap és az újból hasznosítható ipari víz. ha ez a kísérlet is sikerrel jár, a gyár berendezkedik a házilag kidolgozott szennyvittisztítási technológia alkalmazására. /mti/

8.00/bzs

- 16 -

bb 10. gép tervez, ember végez - félmillió adatra „emlékszik”, a pécsi agrokémiai számítógép

igó/is bzs la 1978. december 2.

a pécsen működő mezőgazdasági szakszolgálati állomáson - hazánkban elsőként - kidolgozták a talajerő- és takarmánygazdálkodási szaktanácsadás számítógépes rendszerét, s az idén már üzemszerűen alkalmazták is. a komputeres adatfeldolgozás és adattárolás lehetővé teszi, hogy a szakemberek gyors és hatékony támogatást nyújtsanak a gazdaságoknak. az állomás munkatársai baranyától borsodig száznál több mezőgazdasági üzem termelésfejlesztő programját segítik tudományos alapokon nyugvó szaktanácsadással.

az mta központi fizikai kutató intézete speciális mezőgazdasági számítógépet fejlesztett ki, amelyet a pécsi szakszolgálati állomáson helyeztek üzembe. ez az ország első agrokémiai számítóközpontja. nagyteljesítményű automata laboratóriumi mérőrendszert csatlakozik hozzá. a gép rendkívül gyorsan összegyűjti és feldolgozza a mérésadatokat, így a vizsgálati idő lényegesen lerövidül, és gyorsabbá válik a szaktanácsadás. az adatokat úgy tárolja, hogy azok bármikor visszakereshetők és felhasználhatók.

ebben az évben az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek megbízása alapján huszonhárom ezer talajmintát, tízezer takarmánymintát és négyezer növénymintát vizsgáltak meg a pécsi szakszolgálati állomáson. minden anyagnál több paramétert vettek figyelembe, így összesen mintegy félmillió adatot dolgoztak fel és raktároztak el a gép memóriaegységében. a bonyolult laboratóriumi mérőműszereket a komputer irányítja és ellenőrzi, s regisztrálja az eredményeket. csakis így módon tud megbirkózni az óriási adathalmazzal a viszonylag kislétszámú műszaki személyzet. /mti/

bb 11. gazdaságos beruházás - több növényvédőszer gyártanak dorogon

ráb/is bzs la 1978. december 2.

a kőbányai gyógyszerárugyár dorogi gyáregységében megkezdtek a termelést azokkal az új berendezésekkel, amelyekkel harminc százalékkal növelik a növényvédőszer gyártását. új autoklavokat szereltek fel, bővítették egyes üzemszervek alapterületét, korszerűsítették a gyártástechnológiát. /folyt.köv./

8.05/bzs

- 17 -

bb 11. /gazdaságos ... 1. folyt./bzs

ilyen módon olcsón és kevés időkieséssel teremtették meg a termelés fokozásának feltételeit. elsősorban a rideonból, a magról vetett paprika és paradicsom szelektív gyomirtószerből és az adolból, a cukorrépa növényvédő szeréből készítenek többet hazai és külföldi megrendelésre.

a kőbányai gyógyszerárugyár - hasonlóan más hazai és külföldi nagy gyógyszergyárakhoz - újabban növényvédőszerekkel is bővítette profilját. az ilyen termékek előállításához ugyanis mindinkább a gyógyszerekéhez hasonló gyártási feltételek szükségesek. többek között ezért rendezkedett be a kőbányai gyár - dorogi egységével együtt - olyan növényvédő szerek készítésére, amelyeket az iparszerű termelési rendszerek is hatásosan alkalmazhatnak. /mti/

-.-

bb 12. ideiglenes változások a villamosforgalomban

tk bzs di

1978. december 2.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy december 4-én üzemkezdettől - vágányépítési munkálatok miatt - a 2-es villamosokat a boráros tér és a közvágóhíd között - villamos viteldíjjal - autóbuszok helyettesítik. szintén autóbuszokat közlekedtetnek a december 5-ről 6-ra virradó éjjel 20.00 órától 4.00 óráig a kápolna tér - új-köztemető, illetve éles-sarok - új-köztemető között a 28-as, 37-es jelzésű villamosok, december 5-én és 6-án 8.30 órától 13.00 óráig határ ut - kispeszt, villanytelep között az 50-es jelzésű villamosok, december 5-én és 7-én 13.00 órától 17.00 óráig a beller imre utca - szerencsútca és a czabán samu tér végállomás között a 65-ös jelzésű villamosok, a december 6-ról 7-re virradó éjjel 0 óra 40 perctől 4.00 óráig a váci ut - árpád ut kereszteződése és a marx tér végállomás között az 55-ös jelzésű éjszakai villamosok, a december 6-ról 7-re virradó éjjel 22.00 órától 04.00 óráig a kápolna tér - új-köztemető végállomás, illetve az éles sarok - új-köztemető végállomás között a 28-as és 37-es jelzésű villamosok, december 8-án 13.00 órától 17.00 óráig a táncsics mihály utca - január 10-e tér végállomás között a 8-as jelzésű villamosok helyett.

a forgalomkorlátozásért az utazóközönség szives türelmét és megértését kérjük. /mti/

-.-

9.53/bzs

- 18 -

11

bb 13. simon páll kubába utazott

mm bzs di

1978. december 2.

a kgst fémkohászati állandó bizottságának december 4-én havannában megnyíló 49. ülésére dr. simon páll nehézipari miniszter vezetésével delegáció utazott kubába. az értekezleten többek között megtárgyalják a szinesfém-termelés és ellátás fejlesztésének kérdéseit. /mti/

-.-

bb 14. balesetek

mm-bzs di

1978. december 2.

heves határában a 31-es számú uton hudák györgy 37 éves gépkocsivezető, besenyőteleki lakos autóbusszal elütötte a vele azonos irányban közlekedő tóth jános 65 éves nyugdíjas, tenki lakos kerékpárost, aki a helyszínen sérüléseibe belehalt. a baleset oka a vizsgálat eddigi megállapításai szerint hudák györgy gyorsan hajtott.

siófok határában a 65-ös számú uton baki gabriella 19 éves főiskolai hallgató, siófoki lakos személygépkocsival elütötte az előtte vele azonos irányban közlekedő sándor lajos 57 éves villanyszerelő, siófoki lakos kerékpárost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat megállapította, hogy baki gabriella figyelmetlenül vezetett. /mti/

-.-

bb 15. hámán kató emlékünnepe

kov bzs di

1978. december 2.

a heves megyei kompoltt községben, hámán kató szülőháznál szombaton emlékünnepe rendeztek a magyar munkásmozgalmat kiemelkedő alakja születésének 94. évfordulója alkalmából. méltatták hámán kató munkásságát, majd a helyi vezetők és az utörök megkoszorúzták a szülőház falán lévő emléktáblát.

az emlékünnepe az ország különböző területein dolgozó hámán kató szocialista munkabrigádok kolléktívái is lerótták kegyeletüket. koszorút helyeztek el a szülőháznál az egri hámán kató utörház küldöttsége is. /mti/

-.-

10.45/bzs

- 19 -

11

bb 16. a ix. magyar békekongresszus második napja

t ma/dg/km/gy/fe-bzs pr di

1978. december 2.

szombaton az országos béketanács beszámolójának vitájával, hozzászólásokkal folytatta munkáját az országház kongresszusi termében a ix. magyar békekongresszus. az elnökségben foglaltak helyet: benke valéria, a társadalmi szemle szerkesztő bizottságának elnöke, sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai; kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese, valamint politikai, társadalmi és kulturális életünk más, ismert személyiségei, a termelő munka élenjáróinak képviselői.

timmer józsef, a szót titkára, az országos béketanács tagja a magyar szakszervezetek, több, mint négy millió szervezett dolgozó nevében köszöntötte a tanácskozást.

- a magyar szakszervezeti mozgalom vallja és vállalja mindazt, ami ezen a kongresszuson a béke ügyében, az emberek boldogulása, a társadalmi haladás érdekében elhangzott - mondotta. - a magyar szakszervezetek tagsága egy az akarásban és cselekvésben mindazokkal, akik nemzeti határainkon belül és azon túl felemelik szavukat a békéért, a népek biztonságáért, egy boldogabb jövőért.

- a munkásosztály hazánkban és világszerte egyaránt a háboru ellen, a békéért harcolók első soraiban menetel. a dolgozó emberiség, a szervezett munkásság mindig magán érezte és viselte a háboru legsúlyosabb terheit. ezért eszmélése és tudatos fellépése első pillanatától a béke, az igazságos béke elérésének és megteremtésének gondolata vezérelte. napjainkban a világ munkásosztálya, valamennyi dolgozó, még inkább, mint valaha, vallja, hogy a teremtő és alkotó munka csak békés körülmények között hozza meg a maga gyümölcsét.

- a világ munkásosztályának eddigi legnagyobb, legszélesebb képviselői fóruma, a ix. szakszervezeti világkongresszus ez év áprilisában ismételten hitet tett a béke ügye mellett, és programot fogadott el az ezzel kapcsolatos tennivalókról. a békéért és biztonságért folyó harcot olyannak ítélte meg, mint a munkásosztály, valamennyi dolgozó alapvető érdekeiért folytatott harc sikerének elengedhetetlen feltételét. a világkongresszus állást foglalt egy szakszervezeti világértelmezés mellett, amelyen a különböző irányzatú szakszervezetek megvizsgálják a leszerelésben való közreműködésüket, a leszerelés társadalmi és szociális következményeit, kidolgoznak az egyetemes fellépés formáit és kérdéseit. e kezdeményezés érdekében már számos konkrét lépés történt, kirajzolódóban vannak a leszerelésről és a békéről tartandó világméretű szakszervezeti tanácskozás körvonalai.

/folyt. köv./
10.53/bzs

- 20 -

bb 16. /a ix. magyar ... 1. folyt./bzs

somlyó györgy kossuth -dijas költő saját, a kongresszusra írott versét mondta el, amelyet a két nagy író: jókai mór és victor hugó emlékének ajánlott.

két háboru között születtem. mindenki mindig két háboru között született. két háboru között történt minden. mindig két háboru között regett a mindig félbeszakított idő.

két háboru közt volt jelen a jelen, múltja is, jövője is mindig háboru. a háboru után is mindig

háboru előtt, két háboru között is

mindig háboru.

alig hangzott el a bucsu a fegyverektől, a fegyverek máris mindig újra visszanéztek. mindig mindenki két háboru között született.

nem nyithatnánk-e egy másik anyakönyvet, amelyben annyi kiiktathatatlanul halálnem közül kiiktathatnánk az egyetlen, amit a magunk erejéből kiiktathatunk? egy új anyakönyvet, amelybe végre olyanok jegyeztetnek akik a háboru után születnek?

puskás sándor tanár, vas megyei küldött arról számolt be, hogy szűkebb hazájában a békehónap megnyitóján évről évre autós békemenettel, nagyszabású tömegdemonstrációval tiltakoznak a háborus mesterkedések ellen. a határszéli kisközség, nemesmedves harangjának hangja ma a béke hangja és ez nemcsak a kis faluban, hanem az ország határain is tul hallatszik.

ezután benke valéria emelkedett szólásra.

/beszédének ismertetésére később visszatérünk. benke valériának a mai bb 1. számú kiadásunkon közölt beszédét

v i s s z a v o n j u k ! /

/folyt. köv./

11.00/bzs

- 21 -

bb 17. a balesetek figyelmeztetnek - ősszel-télen még károsabb az utakon az alkohol

mm-bzs di

1978. december 2.

a legutóbbi napok baleseteinek tanúsága szerint, sokan még mindig nem veszik figyelembe, hogy az őszi-téli időszak közlekedési viszonyai az átlagosnál nagyobb erőpróbára készítetik a közlekedő embereket és a járműveket egyaránt. - tájékoztatták a közlekedésrendészet szakemberei az mti munkatársát, a csuszós utak, a rossz látási viszonyok fokozottabb figyelmet, nagyobb összpontosítást, óvatosságot igényelnek a járművezetőktől és a gyalogosoktól. ilyen körülmények között fokozottabban érvényesül az alkohol káros hatása a közlekedésben. ez megmutatkozik az ittas állapotban okozott balesetek alakulásában, amelyek száma a fokozott ellenőrzés, a szigorú felelősségrevonás, a széles körű felvilágosító munka ellenére igen magas.

a statisztikai adatokból kitűnik, hogy a személyi sérüléses közúti közlekedési balesetek 15-16 százalékánál bizonyítható a balesetet okozó ittas állapot. 1977-ben a 20.121 baleset közül 3.346-ot okoztak ittas állapotban, vagyis a balesetek 16.6 százalékát. 1978 első nyolc hónapjában 13.264 baleset közül 2.033 esetben /15.3 százalék volt/ volt szerepe az ittaságnak.

az ittas balesetek aránya területenként és közlekedési kategóriánként változó. az átlagos 15-16 százalékkal szemben bács-kiskun, békés, borsod, komárom, nógrád, somogy és szabolcs-szatmár megyékben a 20 százalékot is meghaladja, budapesten viszont a 8 százalékot sem éri el. az egyes közlekedő rétegek részesezését vizsgálva megállapítható, hogy a személygépkocsi-vezetők hibájából bekövetkezett minden tizedik balesetnél, a motorosok esetében minden negyedik, a kerékpárosoknál és a segédmotoros kerékpárosoknál minden 3. balesetnél közrejátszik az alkohol. a gyalogosok által okozott balesetek 16.8 százalékánál mutatható ki az ittaság.

az őszi-téli hónapokban - január kivételével - az összes balesetek 16.5 - 19.8 százalékánál közrejátszik az ittaság. ez jóval meghaladja az éves átlagot. sokan úgy vélik, hogy a hideg időben bocsánatos bűn a szeszfogyasztás, amelyre egyébként alkalom is bőven adódik. nem gondolnak arra, hogy a késmennyiségű alkohol is nagy veszélyforrást jelent a közlekedésben, különösen a gépjárművezetőknél. feloldja a gátlásokat, csökkenti a koncentrációképeséget, az észlelés és a cselekvés közötti reakcióidőt. tehát még kevésbé felel meg éppen azoknak a követelményeknek a járművezető, amelyek jelentősége a kedvezőtlen közlekedési viszonyok miatt a szokottnál is nagyobb. a következmény: a jármű sebességének helytelen megválasztása, nagyobb kockázatvállalás az előzéseknel és más manővereknél. az ilyen helyzetekben bekövetkezett balesetek pedig az átlagosnál súlyosabb következményekkel járnak, mert gyakori a járművek frontális ütközése, a járművek felborulása, kisodródása. /mti/

11.15/bzs

11.13

- 22 -

bb 18. a francia festészet remekei - a moszkvai puskin muzeum kiállítása

t me/tk bzs di

1978. december 2.

szombattól újra a szépművészeti muzeum vendége a moszkvai puskin muzeum. az utóbbi 3 évtizedben többször rendezett kiállítást budapesten, legutóbb 4 évvel ezelőtt. ezúttal 23 francia festményt és grafikát mutat be gyűjteményéből a magyar közönségnek. a francia festészet remekei című tárlaton egyaránt láthatók impresszionisták, a posztimpresszionisták, és a xx. századi festészeti irányzatok képviselőinek művei. zömmel neves, ismert festők alkotásai. bemutatják például renoir: békástanya című festményét, amely a művész és barátainak szajna menti kirándulóhelyét ábrázolja - gauguin két jellegzetes alkotását a művész tahiti korszakából. ezenkívül van gogh: doktor rey - a művész kezelőorvosa - arcképe; matisse: spanyol nő, monet: szénakazal, cezanne: halastó hiddal című műve, picasso 1901-ben készített artisták című festménye és két grafikája is szerepel a tárlaton.

a január 15-ig megtekinthető tárlat viszonzásaként a szépművészeti muzeum jövőre spanyol festészeti gyűjteményének legjavát állítja ki moszkvában. /mti/

--

bb 19. magyar-szlovák vizügi tárgyalások

tk-bzs di

1978. december 2.

kétnapos látogatását befejezve, szombaton elutazott hazánkba a szlovák vizügi delegáció, amelyet v.margetin erdészeti és vizügi miniszter vezetett. dr.gergely istván államtitkárral, az ovh elnökével folytatott tárgyalásokon áttekintették a kétoldalú együttműködés helyzetét és feladatait, a duna- és tizza-völgyi együttműködés kérdéseit, valamint a gabcikovo-nagymaros vízlépcső-rendszer építésével kapcsolatos időszaki kérdéseket. a delegáció vezetői kölcsönösen tájékoztatták egymást a vízlépcső-rendszer megvalósításának helyzetéről. megállapították, hogy a munkák mindkét ország területén a közös ütemtervnek megfelelően folynak. /mti/

--

11.33/bzs

11.13

- 23 -

bb 20. ötezer vagon cukor

end bzs di

1978. december 2.

elkészült az ötezredik vagon új cukor szombaton, a feldolgozási idény nyolcvanharmadik napján szolnokon, az ország legnagyobb cukorgyárában. ezt a mennyiséget negyvenegy és fél ezer vagon répából érték el. a nyersanyag idei kitűnő minőségét, magas cukortartalmát jelzi, hogy az elmúlt évben hasonló mennyiségű kész cukor előállításához 45.300 vagon répára volt szükség, s az ötezredik vagon cukrot, csak a kilencvenkettedik napon gyártották le. a raktári munkások 24 óra alatt nem kevesebb, mint 150 készcukrot mozgattak meg a belső és a külső tárolóhelyeken. ez a mennyiség a gyár életében rekordnak számít.

a magasabb cukortartalmu répa termelése nemcsak az ország jobb ellátását segíti, hanem a termelőgazdaságok jövedelmezőségét is lényegesen emeli. december elejéig 35 millió forint prémium kifizetését kezdték meg a gazdaságoknak, de ez az összeg még emelkedni fog. összehasonlításként, tavaly az egész szezonban 23 millió forint cukorprémiumot vettek fel a nagyüzemek. a gyár jelenleg nyolc kiló nyersanyagból nyer egy kiló cukrot, szemben a múlt évi kilenc kiló 35 dekával. /mti/

-. -

bb 21. vihar béla

mm pr bzs di

1978. december 2.

józsef-attila díjas költő temetése december 6-án, szerdán délután 2 órakor lesz a rákoskeresztúri új-köztemetőben. /mti/

-. -

bb 22. elutazott hafez al-asszad

t bc/gg bzs di

1978. december 2.

szombaton elutazott budapestről hafez al-asszad, az arab ujjászületés szocialista pártjának főtitkára, a szíriai arab köztársaság elnöke, aki kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának és losonczy pálnak, a népköztársaság elnöki tanácsa elnökének meghívására hivatalos, baráti látogatást tett hazánkban. a szíriai államfővel együtt elutazott felesége, aniszah al-asszad, továbbá az elnök kíséretében lévő mahmud al-ajubi, az arab ujjászületés szocialista pártja nemzeti vezetőségének tagja, a haladó nemzeti front elnökhelyettese, abdel halim khaddam miniszterelnök-helyettes, külügyminiszter, mohammed al-imadi gazdasági és külkereskedelmi miniszter.

/folyt. köv./

12.20/bzs

ha 134

-- 24 --

bb 22. /elutazott ... 1. folyt./bzs

a ferihegyi repülőtéren több ezer fővárosi dolgozó gyűlt össze az ünnepélyes bucsuztatásra. a betonon katonai disz-zászlóalj sorakozott fel csapatzászlóval.

a bucsuztatásra megjelent kádár jános, az mszmp kb első titkára és felesége, losonczy pál, az elnöki tanács elnöke és felesége, gyenes andrás, az mszmp kb titkára, trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, katona imre, az elnöki tanács titkára, szekér gyula, a minisztertanács elnökhelyettese, puja frigyos külügyminiszter, czinege lajos hadsereg-tábornok, honvédelmi miniszter, bíró józsef külkereskedelmi miniszter, romány pál mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, soltész istván kohó- és gépipari miniszter, szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, szikra lászló, a magyar népköztársaság damaszkuszi nagykövete, s a politikai élet több más vezető személyisége. jelen volt a bucsuztatásnál saddik saddikni, a szíriai arab köztársaság budapesti nagykövete. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja is.

a disz-zászlóalj parancsnoka jelentést tett hafez al-asszadnak, majd felcsendült a magyar és a szíriai himnusz, közben 21 tüzérségi disz-lövést adtak le.

hafez al-asszad kádár jános társaságában ellépett a disz-zászlóalj előtt, és köszöntötte a katonákat. a vendégek elhaladtak a bucsuztatásra eljött fővárosiak hosszú sorai előtt. a budapesti dolgozók szíriai és magyar zászlókkal integetve, szeretettel, igaz barátsággal bucsuztak a szíriai nép küldötteitől. hafez al-asszad szívélyes bucsut vett a magyar közéleti vezetőkől és a diplomáciai testület tagjaitól. az ünnepélyes bucsuztatás a disz-zászlóalj diszmenetével fejeződött be, majd a szíriai vendégek repülőgépe a magasba emelkedett. /mti/

-. -

bb 23. magyar józsefné

tk-bzs di

1978. december 2.

schwimmer irma, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, a szalmás kórus tagja, aki 1932 óta párttag, 66 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása december 5-én 15.00 órakor lesz a rákoskeresztúri új-köztemetőben.

/mti/

az mszmp vii. kerületi bizottsága

12.25/bzs

134

- 25 -

bb.25. időjárásjelentés

ra di

1978. december 2.

a meteorológiai intézet jelenti december 2-án, szombaton
13.00 órakor:

téli idő.

európa északi részének kivételével, - ahol a légmozgások a miniálisra csökkentek - szárazföldünk legnagyobb részén változékonnyá vált az időjárás.

közép-európa időjárását az olaszország felett örvénylő ciklon által, délies áramlással vonuló enyhe levegő, és az ukrájna felől, több hullámban érkező, különböző tulajdonságu légtömegek határozzák meg.

hazánk időjárásában az irányító szerepet az utóbbi légtömegek viszik, tehát a keleti légpályákon érkező hidegebb és szárazabb levegő határozza meg a következő napok időjárását.

pénteken az ország délnyugati részén több órán át sütött a nap, máshol viszont egész nap erősen felhős, borult volt az ég. az ország területén elszórtan esett eső, havas eső. a lehullott csapadék mennyisége nyom és 9 mm között változott. a legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 1 és plusz 6 fok között volt. szombat hajnalra általában mínusz 2- plusz 2 fokig hűlt le a levegő, de a derült délnyugati helyeken mínusz 5- mínusz 9 fokig csökkent a hőmérséklet. a reggeli és délelőtti órákban a dunántúli északnyugati részén több helyen havazott. a bakonyban és az északi-középhegységben 10-15 cm vastag hótakaró borítja a hegyoldalakat. a hőmérséklet 11 órakor általában 1 és 4 fok között volt.

budapesten szombaton a napi középhőmérséklet 3,1 fok volt, mely megegyezik a százéves átlaggal.

a fővárosban ma 12 órakor 4 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, változatlan.

várható időjárás vasárnap estig:

változóan felhős idő. eleinte szóróványosan eső, hószállingózás, később zápor. időnként megélénkülő északkeleti szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában mínusz 1- mínusz 6, a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: mínusz 2- plusz 3 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 137 cm, a víz hőmérséklete: 4,7 fok c.
/mti/

12.30/ra

-26-

bb 16. /a ix. magyar 2. folyt./bzs

benke valéria beszéde

a szerkesztőségek figyelmébe:

benke valéria mai bb 1-es számmal kiadott, s visszavont beszéde helyett - a megfelelő helyen - az alábbi szöveget kérjük használni!

x x x

tisztelt békekongresszus!

kedves barátaink!

a beszámoló- és a fölszólalások, amelyeket eddig hallottunk - okkal és joggal idézik fel az öt év fejleményei mellett a nemzetközi és a magyar békemozgalom 30 évét. remélem a fiatalabbak is megérzik és megértik, nem az idősebb generáció emlékező, néha nosztalgiára hajló igénye szólal meg bennünk akkor, amikor a szokásosnál többet időzünk egy hosszabb periódus - ne tartásuk nagy szónak, ha azt mondom - korszak eseményeinél, fejleményeinél.

amikor fölszólalásomban én is csatlakozom a beszámoló és az eddigi fölszólalások megállapításaihoz, a magyar békemozgalom munkájának egészében véve pozitív mérlegéhez, pártunk központi bizottságának köszöntésével együtt azt a kívánságot is tolmácsolom: folytassák a magyar békemozgalom résztvevői munkájukat az eddigiek szellemében, de időszakunk követelményeinek megfelelő sokoldalúsággal. az enyhülés kibontakozása, majd az ellene irányuló támadások veszélyessége miatt az eddigieknél is nagyobb aktivitásra, okos felelősségre van szükség a békevédelemben, amelynek oly nagy a tétje.

a szovjetuniót az egész emberiségért érzett felelősség vezérelte, amikor a békés egymás mellett élésnek megfelelő nemzetközi kapcsolatok normáinak kidolgozását javasolta az elsőrendű kérdés, a háború kiiktatása érdekében. erről gondolkodva, tanácskozva két kérdésre kell a választ keresnünk. az első: van-e reális lehetőség a háború kiiktatására. a második: mit kell tennünk azért, hogy e lehetőség valósággá váljék. ha ennek a törekvésnek realitását keressük, a történelmi fejlődés jellemző vonásait, irányát, meghatározó erőtevényt kell kutatnunk. de ezek rendszerint nem láthatók meg rövid évek alatt.

/folyt. köv./

12.40/bzs

- 27 -

He 14

bb 16. /a ix. magyar .. 3. folyt./bzs

a világ közvéleménye a 30 évvel ezelőtti wroclawi értelmiségi találkozót - jóllehet az emberi kultúra és tudomány nemzetközileg kiemelkedő, ismert és nagytekintélyű személyiségei fordultak felrázni akaró szavakkal a népekhez - kezdetben nem tekintette fordultnak, még mérföldkőnek is alig. voltaképpen nem is kezelhette másként, mint a morális felelősség indította, megrendült megnyilatkozásnak, amelynek az lesz a sorsa, ami a második világháború előtti hasonló figyelmeztetéseknek, akcióknak, például thomasmann és romain rolland írásainak, vagy az értelmiségi szervezkedéseknek.

a jelenkori béketörekvések sikerének előfeltétele az a történelmi fordulat volt, amely októberrel, a szovjetunió megszületésével kezdődött és a szocialista országok sorának létrejöttével folytatódott. majd ezekhez járultak és járulnak a nemzeti függetlenségi mozgalmak harcai és eredményei, a világszerte erősödő munkásmozgalom, a szocialista eszme vonzásának nagykiterjedésű növekedése. ezek az erők és körülmények együtt teremtettek új föltételeket, reális alapot a béke megvédéséhez.

ennek a történelmi áramlásnak része és felerősítője lett a békemozgalom. a wroclawban összegyűlt ötszázak felrázó és bátorító üzenetére, párizsból, az első békekongresszus cselekvést sürgető szavára, váratlanul rövid idő alatt sikerült azt a tömegmozgalmat létrehozni, amely már megszületése második évében - 500 millió aláírással - az akkori emberiség egynegyedének szavát tette hallhatóvá a nemzetközi közvéleményben. ezzel olyan új erőtevényt kapcsolt be a világfolyamatok alakulásába, amelynek azóta sem csökken a jelentősége, noha szerepe az enyhülés körülményei között természetesen változik is. nyilvánvaló, ám nem árt ki is fejteni, hogy az amerikai atommonopólium éveiben vagy a hidegháború acsarkodó céljait népszerűsíteni, mint a békés egymás mellett élés kialakuló körülményei között, áll ez még akkor is - vagy éppen azért - ha az enyhülést veszélyes támadások érik.

e harc váltakozó kimenetele, viharos eseményei néha nehezen áttekinthetővé teszik az erővonalakat. annyi már mégis világos, hogy az imperializmus egyeduralmi helyzetének vége; a gyarmati rendszer fölbomlott, a népek a kiszolgáltatottság burkoltabb formáit is felismerik, harcolnak el-

lene. légkörében más módszerekkel kellett a béke-
mozgalom

/folyt. köv./

12.45/bzs

14

- 28 -

bb 16. /a ix. magyar ... 4. folyt./bzs

a 60-as évek nagyívű fejlődése, a gyarmati iga le-
rázásának folyamata kudarcoktól sem volt mentes. lumumba
tragédiája, a kongói nép sorsa szimbólum is: az imperializ-
mus erői még jelentősek, módszereik rafináltak, alkalmazkod-
nak a változó viszonyokhoz. a vietnam elleni háborút kivé-
ve nyílt fegyveres beavatkozást ritkábban, de helyi szakadá-
rok névtáblája alatt, európai és amerikai zsoldosokkal végre-
hajtott beavatkozásokat a népek ellen, amelyek független-
ségre, a saját erőforrásaik feletti rendelkezés visszaszer-
zésére törekcsenek, annál többet tapasztaltunk. s mindeze-
ket a szinte nagyhatalmi eszközzé kinőtt tőkés tömegtájéko-
tató eszközök sikeres manipulációs gépezetével sok esetben a
,,szabadság védelmének,, álcázva.

a 70-es évek további eredményeket, nagy győzelmeket
hozta, de vereségeket is. 1973-ban chile népének demokrati-
kus utválasztását fullasztotta vérbe az imperializmus, cia-
ügynökök és helyi fasiszta tábornokok kezével. de 1975 már
a vietnami nép történelmi győzelmének és a nagyhorderejű hel-
sinki konferenciának az esztendeje.

a fájdalmas veszteségek és a nagyjelentőségű sikerek,
amelyeket a dolgozó osztályok és harcoló népek elértek, erösi-
tenek és tanítanak. a nemzetközi békemozgalom, amely ezen né-
pi ár sodrásában nőtt nagygyá, maga is tényezője volt a fejlődés-
nek. társadalmi, történelmi hatótényezővé akkor és ott tu-
dott válni, amikor és ahol a maga sajátos funkcióját és a szü-
letésekor kialakult szellemét megőrizte, továbbfejlesztette.
ezért ha közvélemény és béke összefüggéséről gondolkodik bárki,
nem kerülheti meg, nem hagyhatja figyelmen kívül a békemozga-
lom szerepét és hatását. ha pedig a világ lehetséges útján
töpreng bárki, ha a háború vagy béke alternatíváját mérlegeli,
nem tekinthet el a közvéleménytől, attól, hogy amelyik tár-
sadalmi tendencia közvéleményt tud teremteni a maga törekvé-
sei mellett, az erőt is mozgósított.

első sikeres akcióját, a stockholmi felhívást és az
akkori világpolitikai helyzetet felidézve óhatatlanul emlékez-
nünk, összehasonlitanunk indokolt. a békeharcosokat akkor
üldözték a tőkés államokban, sokhelyen börtönbüntetés, de
mindenütt diszkrimináció volt az osztályrészük. mostanra a
békemozgalom nemzetközi tekintélye általános, a béke-világ-
tanács az ensz fórumán is hallatja szavát. ennek jelentősé-
gét nagyra értékelve mégis azt kell hangsúlyoznunk, hogy a bé-
kemozgalom valódi tekintélyét a közvéleményben, az emberek gon-
dolkozására, megnyilatkozási készségére gyakorolt hatásán mér-
hetjük igazán.

/folyt. köv./

12.50/bzs

14

- 29 -

bb 16. /a ix. magyar ... 5. folyt./bzs

a békemozgalom kettős szerepéből következik, hogy nemcsak a hazai közvéleményről, de a nemzetköziről is szó van. ennek a munkának az az alaptétele, hogy az eltérő világnézet és társadalmi koncepció nem akadályozza az együttműködésnek a békéért tovább is mennék egy fél lépéssel. az eredményes munkának éppen egyik feltétele ez, hiszen nem a szocialistákat, a marxista világnézetű embereket akarjuk meggyőzni a béke fontosságáról és elérhetőségéről, hanem azokat, akik számos kérdésben másként gondolkodnak, de az emberiség létérdekeit ők is szem előtt tartják.

a békemozgalom már megindulásakor azt hirdette, hogy sem világnézeti, sem társadalmi rendet illető nézetek nem lehetnek akadályai annak, hogy osztályok és népek, egyének és szervezetek, vallások hívői és materialisták összefogjanak azok ellen, akik világhatalmi céljaik vagy hadiipari profit-érdekeik miatt fegyverkeznek és háborus feszültségeket idéznek elő. hogy a két érdek miképpen fonódik össze és micsoda profitokról van itt szó, azt egyetlen példa is jól jellemzi. egyedül a neutronbomba bevezetésétől az ebben érdekelt trösztök tízmilliárd dolláros hasznot várnak.

minderre azért hívom fel a figyelmet, mert a hidegháboru zsoldjában tájékoztatók mostanában kihasználják azt, hogy újabban a haladás erőinek táborában is viták keletkeztek egyes társadalmi kérdések eltérő megítélése miatt. az ugynevezett harmadik világban, a fejlődő országokban nagyon sok helyen a szocializmus különféle utjait hirdetik meg, és több ország valóban szocialista irányu fejlődésre törekszik. itt a nemzetközi békemozgalom új, fontos bázisai jönnek létre. de a régen iparosodott, konszolidált tőkés országokban is - különösen a legutóbbi nagy gazdasági válság, az infláció, a munkanélküliség növekedése óta - egyre több a vita és az élesedő harc akörül, milyen legyen a dolgozók demokratikus uralma, s hogyan, milyen uton és eszközökkel érhető el. mindezek pedig azt jelzik, hogy a szocialista megoldás gondolata terjed.

a békemozgalom tehát kedvezőbb talajon dolgozhat most, kedvezőbb lehetőségei nyílnak arra, hogy a közvéleményre hasson. e közvélemény nyomásával kell kényszerítő erőt találnunk arra, hogy a kormányok ne tudják kivonni magukat a leszerelés parancsoló követelménye alól. ez az előfeltétele a háboru nélküli világnak.

mint azt előttem több felszólalás is kifejezte, már nem egyszerűen háboru nélküli állapotot óhajtunk - amelyet azonban még fenyegetések, gazdasági és szellemi veszteségek terhelnek - hanem a nemzetközi kapcsolatok olyan új rendjét, amely a népek önálló döntési jogát garantálja a maguk választotta uthoz; amely a társadalmi rendszerek előnyei vagy hátrányai felől nem a harcmezőn vagy a légicsatákban - és az egyre nagyobb költségeket felemészítő haditechnikában - kívánja meggyőzni a maga értékeiről az embereket, hanem a békés építés, az alkotó munka lehetőségeivel és eredményeivel.

/folyt. köv./
12.55/bzs

- 30 -

bb 16. /ix. magyar ... 6. folyt./bzs

a békemozgalomnak is életeleme a párbeszéd, és a vita. az egység a fő kérdésben természetesen nem azt jelenti, hogy a vitákat a társadalmi fejlődésről, sőt magát a társadalmi küzdelmet félre lehet tenni, elhalasztani akkorra, amikor már nem lesz háborus veszély. a békemozgalom híveinek is meg lehet az egymásról különböző véleményük a társadalmi berendezkedés kívánatos formájáról, egyik vagy másik részletkérdéséről. de meg kell tanulniuk úgy vitatkozni e kérdésekről, hogy az ne gyengítse, inkább erősítse az összefogást a közös érdekű ügy, a béke javára. a békemozgalom gyakorlatában annak kell kifejezésre jutnia, hogy e nézetkülönbségek nem jelenthetnek akadályt a béke védelmében, a nagy világméretű összefogásban.

e nagyszabású békemunka két döntő tényezője a szovjetunió és a szocialista országok tekintélye, ereje, valamint a szocialista eszme vonzásának növekedése. mellette a harmadik tényezőt azok a nyugati, reálisan gondolkodó polgári erők jelentik, amelyek ugyan nyilvánvalóan nem a szocializmus, hanem a tőkés rend hívei, mégis készek voltak a szovjetunióval és velünk együttműködni az enyhülésért. az a közvélemény, amelyet ezek a realista politikusok képviselnek és befolyásolnak, helyeselte a helsinki záródokumentum aláírását és várta kedvező hatását. a fegyverkezésben érdekelt monopolista csoportok és a tömegtákozttatásban az ő érdekeiket szolgáló erők azonban helsinki után egy-egy ügyes manőverrel, a záródokumentum egyes szavait annak lényege ellen fordítva, ellentámadásra indultak az enyhüléssel szemben. ma is nélkülözhetetlen tehát: a béke hívei ne engedjék az elsőrendű kérdést, az atomháboru és a fegyverkezés veszélyeit semmilyen ködfüggönnyel eltakarni. a nyugati közvélemény progresszív köreinek bátorító támogatására szükség van azon realista polgári politikusok konzekvensebb és határozottabb fellépéseire, akiknél mulik, hogy mikor és mennyire sikerül a szocialista országokkal kialakuló korrekt partneri kapcsolatok révén domináló tendenciává tenni az enyhülést.

az enyhülés e három erőforrására tekintve optimistán felelhetünk arra a kérdésre: van-e realitása ma a fegyverkezés megállításának, majd olyan megállapodások kikényszerítésének, amelyek a jelenlegi erőegyensúlyt megtartják ugyan, de egy alacsonyabb szintre csökkentik a fegyverzetet. innen vezethet az út a lefegyverzés, majd a nagy emberi cél, a fegyverek és háboruk nélküli világ felé. ezt az előrehaladást segítené a válsággócok fölszámolása, ezért állunk ki az arab világ haladó erői mellett, amelyek a tartós és igazságos közkeleti rendezésért küzdenek.

/folyt. köv./

13.00/bzs

14.12

- 31 -

bb 16. /ix. magyar ... 7. folyt./bzs

fegyverek és háborúk nélkül is komoly gondjai vannak az emberiségnek. a világ lakosságának nagyobbik fele minden nap éhezik. kisebbik felén, különösen a tőkés országokban és ezen belül is észak-amerikában ijesztő nyersanyag-pazarlás folyik. ennek és a környezetszennyeződésnek a veszélyei mellett nem kisebb világ-probléma a gazdasági fejlődésben elmaradt és mindmáig akadályozott népek sorsa. nekik csak a szocialista közösség országai segítenek önzetlenül, de mi is sokkal többet tudnánk nyújtani, ha nem nehezednének ránk a fegyverkezési verseny terhei. a stockholmi békekutató intézet adataiból tudjuk, hogy a nato fennállása óta fegyverkezésre fordított összegekből a földünkön éhező 250 milliónyi gyermeket 40 évig el lehetne látni minden szükségessel. de ugyanakkor - mint azt magának az ENSZ főtitkárának kimutatása jelzi - a világ tudósainak több mint a fele olyan feladatokon dolgozik, amelyek közvetlenül vagy közvetve hadicélokot szolgálnak. ezért az emberiség egyetemese érdeke, hogy a józan ész felülkerüljön. mint Kádár János elvtárs mondta, alig néhány napja a központi bizottság ünnepi ülésén: „pártunk és a magyar nép bizik abban, hogy ... az enyhülésért küzdők erőfeszítését siker koronázza, hogy végképp el lehet torlaszolni egy új világháború útját és a viharos századok után békésebb korszaknak nézhetünk elébe,„.

ebben az ünnepi beszédben ugyanaz az elhatározottság fogalmazódott meg, mint amely pártunk és kormányunk minden napi tevékenységét jellemzi a nemzetközi kapcsolatokban: fellépéseink a nemzetközi szinten szolgáljanak a béke és a társadalmi haladás javára. nemzeti ügyünk és internacionalista elveink együttes szolgálatát jelenti az, hogy hűséges szövetségesei vagyunk a szovjetunióknak, a szocialista országok közösségének, szilárd tagjai a biztonságunkat és függetlenségünket garantáló varsói szerződésnek. barátai, erőnk szerint támogatói vagyunk minden, a szabadságáért harcoló népnek, a haladás, a béke ügyéért fellépő minden mozgalomnak.

külön kiemelem szolidaritásunkat a hős vietnami néppel, amely oly hosszú és oly sok áldozatot követelő háborús időszak után most a békés építés rövid éveit megtörő újabb támadásoknak van kitéve - ezuttal a kínai vezetés részéről. kongresszusunk kifejezte, hogy a béke magyarországi hívei ugyanazokkal a mély érzésekkel, szinte segítőkészséggel állnak most is vietnam mellé, mint a korábbi imperialista támadások elleni harcában.

/folyt. köv./
13.15/bzs

14

- 32 -

bb 16. /a ix. magyar .. 8. folyt./bzs

a magyar kommunisták - együtt a többi hazafival, más társadalmi szervezetek tagjaival és eltérő világnézeti nézetű társainkkal - kezdettől tevékeny résztvevői voltunk, és leszünk ezután is a békemozgalomnak. miként a hazai mozgalmak, úgy kormányunk is minden alkalmat és lehetőséget megkapva, ha hasznos lépéseket tehet a bizalmat és együttműködést előmozdító nemzetközi atmoszféra javítására. ezek során a helsinki záródokumentum szellemének megfelelő partneri kapcsolatok ápolására.

munkásosztályunk egyetértő támogatása, egész népünk bizalma nagy erőforrásunk a hazai problémák megoldásában. nemzetközi fellépéseink sikerét pedig itthoni munkánk eredményei adják. a magyar népköztársaság helyzetét elemezve pártunk központi bizottsága a közelmúltban a szocialista építés egész időszakát áttekintette, áprilisban pedig a XI. kongresszus óta eltelt három évet. mindkét elemzés azt mutatta, hogy - kritikusán számot véve tévedésekkel, hibákkal és nehézségekkel is - hazánk társadalmi fejlődésének mérlege pozitív. a magyar népköztársaságot fejlődő gazdasági és kulturális élet, belpolitikai stabilitás, a szocialista demokrácia fejlesztésére irányuló tudatos törekvés jellemzi; pártunk ösztönző és orientáló hatása mindezekben a folyamatokban jelen van.

joggal mondjuk, közmegegyezés van nálunk abban, hogy a szocialista társadalmi viszonyok fejlesztésével keressük a megoldást az anyagi szféra, a közélet és a közszellem még meglevő és újabb keletkező problémáira. a szocialista nemzeti egység e fő kérdésekben szilárd. ennek köszönhetően lendületes gazdasági munka folyik iparunk és mezőgazdaságunk egészében, ha az egyes gazdálkodó egységeknél eltérő eredményekkel is. a tudományos kutatás műhelyei, amelyeknek kiemelkedően legmagasabb vezető testülete az akadémia, a maguk eszközeivel járulnak hozzá a megfelelő munkaprogramok kidolgozásához és teljesítményeikkel lendületet kívánnak adni a gazdasági, a társadalmi tevékenység legkülönbözőbb szféráiban folyó alkotó munka javulásához, eredményeinek gyarapodásához. a közoktatás és a kultúra munkásaitól is újabb elgondolásokat, újabb erőfeszítéseket igényel az a feladat, hogy a felnövekvő nemzedékek - de már a felnőttek - tudását és szemléletét gazdagító, közösségi magatartását kifejlesztő és erősítő hatásra törekedjenek, a maguk munkáját végezzék társadalmunk szocialista szellemű fejlődésének jegyében.

/folyt. köv./
12.25/bzs

14

- 33 -

bb 16. /ix. magyar ... 7. folyt./bzs

fegyverek és háborúk nélkül is komoly gondjai vannak az emberiségnek. a világ lakosságának nagyobbik fele minden nap éhezik. kisebb felén, különösen a tőkés országokban és ezen belül is észak-amerikában ijesztő nyersanyag-pazarlás folyik. ennek és a környezetszennyeződésnek a veszélyei mellett nem kisebb világ-probléma a gazdasági fejlődésben elmaradt és mindmáig akadályozott népek sorsa. nekik csak a szocialista közösség országai segítenek önzetlenül, de mi is sokkal többet tudnánk nyújtani, ha nem nehezednének ránk a fegyverkezési verseny terhei. a stockholmi békekutató intézet adataiból tudjuk, hogy a nato fennállása óta fegyverkezésre fordított összegekből a földünkön éhező 250 milliónyi gyermeket 40 évig el lehetne látni minden szükségessel. de ugyanakkor - mint azt magának az ENSZ főtitkárának kimutatása jelzi - a világ tudósainak több mint a fele olyan feladatokon dolgozik, amelyek közvetlenül vagy közvetve hadicélokot szolgálnak. ezért az emberiség egyetemese érdeke, hogy a józan ész felülkerüljön. mint kádár jános elvtárs mondta, alig néhány napja a központi bizottság ünnepi ülésén: „pártunk és a magyar nép bizik abban, hogy ... az enyhülésért küzdők erőfeszítését siker koronázza, hogy végképp el lehet torlaszolni egy új világháború útját és a viharos századok után békésebb korszaknak nézhetünk elébe,..

ebben az ünnepi beszédben ugyanaz az elhatározottság fogalmazódott meg, mint amely pártunk és kormányunk minden-napi tevékenységét jellemzi a nemzetközi kapcsolatokban: fellépéseink a nemzetközi szinten szolgáljanak a béke és a társadalmi haladás javára. nemzeti ügyünk és internacionalista elveink együttes szolgálatát jelenti az, hogy hűséges szövetségesei vagyunk a szovjetunióknak, a szocialista országok közösségének, szilárd tagjai a biztonságunkat és függetlenségünket garantáló varsói szerződésnek. barátai, erőnk szerint támogatói vagyunk minden, a szabadságáért harcoló népnek, a haladás, a béke ügyéért fellépő minden mozgalomnak.

külön kiemelem szolidaritásunkat a hős vietnami néppel, amely oly hosszú és oly sok áldozatot követelő háborús időszak után most a békés építés rövid éveit megtörő újabb támadásoknak van kitéve - ezuttal a kínai vezetés részéről. kongresszusunk kifejezte, hogy a béke magyarországi hívei ugyanazokkal a mély érzésekkel, szinte segítőkészséggel állnak most is vietnam mellé, mint a korábbi imperialista támadások elleni harcában.

/folyt. köv./
13.15/bzs

14

- 32 -

bb 16. /a ix. magyar .. 8. folyt./bzs

a magyar kommunisták - együtt a többi hazafival, más társadalmi szervezetek tagjaival és eltérő világnézeti hovatartozásainkkal - kezdettől tevékeny résztvevői voltunk, és leszünk ezután is a békemozgalomnak. miként a hazai mozgalmak, úgy kormányunk is minden alkalmat és lehetőséget megkapva, a hasznos lépéseket teheti a bizalmat és együttműködést előmozdító nemzetközi atmoszféra javítására. ezek során a helsinki záródokumentum szellemének megfelelő partneri kapcsolatok ápolására.

munkásosztályunk egyetértő támogatása, egész népünk bizalma nagy erőforrásunk a hazai problémák megoldásában. nemzetközi fellépéseink sikerét pedig itthoni munkánk eredményei adják. a magyar népköztársaság helyzetét elemezve pártunk központi bizottsága a közelmúltban a szocialista építés egész időszakát áttekintette, áprilisban pedig a XI. kongresszus óta eltelt három évet. mindkét elemzés azt mutatta, hogy - kritikus számot véve tévedésekkel, hibákkal és nehézségekkel is - hazánk társadalmi fejlődésének mérlege pozitív. a magyar népköztársaságot fejlődő gazdasági és kulturális élet, belpolitikai stabilitás, a szocialista demokrácia fejlesztésére irányuló tudatos törekvés jellemzi; pártunk ösztönző és orientáló hatása mindezekben a folyamatokban jelen van.

joggal mondjuk, közmegegyezés van nálunk abban, hogy a szocialista társadalmi viszonyok fejlesztésével keressük a megoldást az anyagi szféra, a közélet és a közszellem még meglevő és újabb keletkező problémáira. a szocialista nemzeti egység e fő kérdésekben szilárd. ennek köszönhetően lendületes gazdasági munka folyik iparunk és mezőgazdaságunk egészében, ha az egyes gazdálkodó egységeknél eltérő eredményekkel is. a tudományos kutatás műhelyei, amelyeknek kiemelkedően legmagasabb vezető testülete az akadémia, a maguk eszközeivel járulnak hozzá a megfelelő munkaprogramok kidolgozásához és teljesítményeikkel lendületet kívánnak adni a gazdasági, a társadalmi tevékenység legkülönbözőbb szféráiban folyó alkotó munka javulásához, eredményeinek gyarapodásához. a közoktatás és a kultúra munkásaitól is újabb elgondolásokat, újabb erőfeszítéseket igényel az a feladat, hogy a felnövekvő nemzedékek - de már a felnőttek - tudását és szemléletét gazdagító, közösségi magatartását kifejlesztő és erősítő hatásra törekedjenek, a maguk munkáját végezzék társadalmunk szocialista szellemű fejlődésének jegyében.

/folyt. köv./
12.25/bzs

14

= 33 =

bb 16. /ix. magyar ... 9. folyt./bzs

szocialista építőmunkánk eddigi eredményeként népgazdaságunk szilárd és jelentős termelőalapokat hozott létre. ezek adták a lehetőségeket, hogy a dolgozó lakosság életszínvonala az elmúlt időszakban számottevően emelkedett; ezekre a meglevő alapokra támaszkodva dolgozhattak ki gazdasági és kormányzati szerveink, fogadhatott el a párt központi bizottsága olyan gazdaságpolitikai programot, amely a világgazdaság negatív hatásainak ellensúlyozására és a további rugalmas alkalmazkodásra képessé teszi vállalatunkat és szövetkezeteinket. de mindig hangsúlyoztuk: ehhez meg kell tanulnunk célszerűbben felhasználni erőforrásainkat; a további fejlődés feltétele az, hogy jobban gazdálkodjunk anyaggal és energiával, üzemi épületekkel és termőfölddel, gépekkel, eszközökkel, de mindenképp az emberi munkával. ezeknek határozott érvényesítését most már nem halogathatjuk.

a mai korszak kevesebb egyéni áldozatot kíván, mint a 30 év előtti indulás. de azt változatlanul megkívánja a társadalmi fejlődés, hogy kellő számban legyenek olyan emberek, akik abban a szellemben élnek, dolgoznak, amely a közösség javát szolgálva keresi az egyéni boldogulást. ezek közé tartoznak önként, a békekongresszus küldöttei is. ezért tekinthetünk bizakodóan a közeli és a távolabbi jövő elébe. állampolgáraink reménykedve tekintenek a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének minapi nyilatkozatából kicsendülő új békekezdeményezésre. e nyilatkozatból optimizmus sugárzik, azt realitás jellemzi. széles lehetőségeket kínál a béke, a haladás, az enyhülés erőinek konstruktív együttműködésére, a fegyverkezés megfékezésére pedig kölcsönösen elfogadható programot ajánl.

a magyar népköztársaság készséggel csatlakozott e közös nyilatkozathoz, népünk teljes támogatását maga mögött tudva kormányunk tevélegesen fogja szolgálni a benne foglaltak valóra váltását.

a békemozgalom minden hívének erőt, sikert kívánok ehhez a szép, emberi, nemes harchoz, hazánkért, az emberiségért, gyermekeink jövőjéért - zárta nagy tapssal fogadott beszédét benne valéria.

x x x

/folyt. köv.

13.30/bzs

14 4

- 34 -

bb_26_e m b a r g ó : 18 óra 30 percig!!

közös közlemény.
hafez al-asszadnak, az arab ujjászületés szocialista pártja főtitkárának, a szíriai arab köztársaság elnökének magyarországi hivatalos, baráti látogatásáról.

um di

1978. december 2.

kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának és losoncozi pálnak, az elnöki tanács elnökének meghívására hafez al-asszad, az arab ujjászületés szocialista pártjának főtitkára, a szíriai arab köztársaság elnöke 1978. november 29. és december 2. között hivatalos, baráti látogatást tett magyarországon.

kádár jános, losoncozi pál és hafez al-asszad a barátság és a kölcsönös megértés légkörében tájékoztatták egymást országuk belső helyzetéről, áttekintették magyarországi és szíriai kapcsolatokat és véleményüket oszerelték az időszerű nemzetközi kérdésekről.

a felek megvizsgálták magyarországi és szíriai kapcsolatainak helyzetét és megelégedéssel állapították meg, hogy a két ország kölcsönös előnyökön alapuló együttműködése eredményesen és széles körben fejlődik. rámutattak, hogy a magyar szocialista munkáspárt és az arab ujjászületés szocialista pártjának kapcsolatai jól szolgálják a magyar és a szíriai nép barátságának ügyét, a társadalmi haladásért, valamint az imperializmus és kiszolgálói ellen vívott közös harc érdekeit. kifejezték készségüket a pártközi kapcsolatok fejlesztésére az érvényes együttműködési megállapodás alapján.

a politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok szélesítésében különösen fontos szerepet játszanak a két ország vezetőinek találkozásai. a felek megállapították, hogy a két ország gyümölcsöző együttműködésének további elmélyítésére kedvezőek a lehetőségek. ezek kihasználására, a kapcsolatok további szélesítésére újabb intézkedéseket határoztak el. hafez al-asszad elnök látogatása alkalmával gazdasági, ipari és műszaki-tudományos együttműködés elveiről szóló hosszulejártu megállapodásról, a műszaki-tudományos együttműködés bővítéséről szóló jegyzőkönyvet, 1979 évre szóló idegenforgalmi munkatervet írtak alá, továbbá parafálták az egészségügyi egyezmény 1979-80-as évekre szóló munkatervét.

/folyt. köv./

- 35 -

I 1979-80 évekre szóló áruszerforgalmi jegyzőkönyvet,

13.05/um

14 30

bb 26. /közös közlemény...1.folyt./um

a felek egyetértettek abban, hogy az enyhülés folyamata létfontosságú a világ valamennyi állama számára. ugyanakkor rámutattak, hogy az enyhülés előrehaladását akadályozzák azok az erők, amelyek a fegyverkezési verseny fokozásával, új tömegpusztító fegyverek kifejlesztésével a nemzetközi feszültség növelésére törekcsenek. megállapították, hogy a nemzetközi enyhülést hatékony leszerelési intézkedésekkel kell megszilárdítani. a felek úgy vélik, hogy nagyban elősegítené a nemzetközi enyhülés ügyét a leszerelési világértkezellet összehívása.

mindkét fél nagyra értékeltte az európai biztonsági és együttműködési értekezlet zárókönyvében lefektetett elveket és célokat. hangsúlyozták, hogy szoros összefüggés van európa és a földközi-tenger térségének biztonsága között, s ez utóbbinak nélkülözhetetlen feltétele a közel-keleti válság igazságos és tartós rendezése a vonatkozó ensz határozatok alapján.

a két fél különös figyelmet szentelt a robbanással fenyegető közel-keleti helyzetnek, mindenekelőtt a camp davidben aláírt keretmegállapodások által előidézett fejleményeknek. e megállapodások tovább bonyolítják a térség helyzetét, komoly gátját képezik az igazságos és tartós béke létrehozásának, mivel figyelmen kívül hagyják a rendezés legfontosabb elemeit: az izraeli csapatok kivonását az 1967-ben megszállt valamennyi arab területről, a palesztinai arab nép elidegeníthetetlen nemzeti jogainak biztosítását, beleértve a visszavonulást, az örendelkezéshez és az önálló állam létrehozásához való jogát hazája földjén.

a felek megállapították, hogy a camp david-i megállapodások a nemzetközi jog megsértésével jöttek létre, s ellentétesek a közel-keleti válság rendezéséről szóló ensz határozatokkal. az egyesült államok azért vállalt aktív szerepet az egyiptomi-izraeli különbéke létrehozásában az arab nép rovására, hogy az új hármasszövetséget felhasználja befolyásának kiterjesztésére a közel-keleti térségben és az afrikai kontinensen.

a felek elítélik az agresszív izraeli politikát, amely abban nyilvánul meg, hogy makacsul ragaszkodik az arab területek, köztük jeruzsálem megszállásához és minden módon akadályozza a palesztinai arab nép nemzeti jogainak érvényesítését.

/folyt.köv./

- 36 -

13.10/um

14.10

bb 26. /közös közlemény ...2.folyt./um

hafez al-asszad elnök ismertette a szilárd frontja damaszkuszi csúcserkekezletének határozatait, tájékoztatást adott a bagdadban, 1978. október 26-án aláírt szíriai-iraki megállapodásról, továbbá a bagdadban tartott ix. arab csúcserkekezlet határozatairól.

a magyar fél méltatta az arab államok akcióegységének erősítését célzó damaszkuszi és bagdadi értekezlet eredményeit, üdvözölte a szíria és irak együttműködésének erősítését szolgáló bagdadi megállapodást. nagyra értékeltte a szíriai arab köztársaság kiemelkedő szerepét, az arab államok szolidaritásának megszilárdításáért, a különutas politika káros következményeinek elhárításáért folyó harcban.

a két fél áttekintette a libanoni helyzetet és aggodalommal állapították meg, hogy egyes, izraellel együttműködő csoportok a feszültség fokozására törekcsenek azzal a céllal, hogy szétzúzzák a libanoni államot és felszámolják a palesztinai ellenállást. elítélik izrael libanoni területek elleni agresszióit.

a felek elengedhetetlennek tartják a gyarmatosítás és a faji megkülönböztetés maradványainak végleges felszámolását. támogatásukról biztosítják azt az igazságos harcot, melyet zimbabwe, namibia és dél-afrika népei a faji megkülönböztetés és az apartheid politika felszámolásáért, szabadságuk és nemzeti függetlenségük kivívásáért folytatnak. megbélyegezték az afrikai országok belügyeibe történő imperialista beavatkozást.

a felek elítélik az izraeli és dél-afrikai fajüldöző rendszerek szövetkezését az arab és az afrikai népek felszabadító harca ellen.

a két fél nagyra értékeli az el nem kötelezett országok szerepét a nemzetközi problémák megoldásában és azt a tevékenységet, amelyet a nemzetközi békéért és biztonságért kifejtenek. a magyar fél méltatta szíriának, mint a koordinációs iroda tagjának pozitív szerepét az el nem kötelezett mozgalomban.

hangsúlyozták, hogy a népeknek joguk van természeti kincseik birtoklására, és arra, hogy harcot folytassanak az egyenlőtlen nemzetközi gazdasági kapcsolatok minden megnyilvánulási formájának felszámolásáért. a két fél egyetértett abban, hogy folytatni kell az erőfeszítéseket olyan új gazdasági világrend megteremtésére, amely igazságos alapokra épül, véget vet a monopóliumok és a multinacionális tőkés vállalatok uralmának, a kizsákmányolásnak és egyenlőséget, jólétet biztosít minden nép számára.

/folyt.köv./

- 37 -

13.15/um

14.10

bb 26. /közös közlemény ...3.folyt./um

a két fél megelégedéssel állapította meg, hogy a megtárgyalt kérdésekben nézeteik azonosak vagy közel állnak egymáshoz.

hafez al-asszad elnök magyarországi látogatása hozzájárult a két állam közötti kölcsönös megértéshez, a magyar és a szíriai nép barátságának és szolidaritásának erősítéséhez, új távlatokat nyitott az államközi kapcsolatok fejlődésében, erősíti a világ haladó erőinek egységét a nemzetközi imperializmus elleni harcban.

hafez al-asszadot, az arab szocialista/újászületés/pártjának főtitkárát, a szíriai arab köztársaság elnökét magyarországi tartózkodása során a két ország népei szilárd, baráti kapcsolatainak szellemében mindenütt szívélyesen fogadták. hafez al-asszad köszönetét fejezte ki azért a vendégszeretetért, amelyben őt, feleségét és kíséretét részesítették. kádár jánost, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkárát és losonczi pált, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnökét hivatalos baráti látogatásra hívta meg a szíriai arab köztársaságba. a meghívást köszönettel elfogadták. /mti/

--

bb 24. borbély józsef,

mm um di

1978. december 2.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 76 éves korában elhunyt. hamvasztás előtti bucsuztatása december 7-én lesz a kispesti újtemetőben.

az mszmp xix. kerületi bizottsága

az élelmezézipari dolgozók szakszervezete.

/mti/

--

- 38 -

13.40/um

Ha 14.55

bb 27. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke december 2-án, 14 óráig:

1. benke-beszéd
2. gyermekkönyvhét
3. távolságu autóbusz-pályaudvar
4. jégtörő hajók
5. lakásépítés gödöllőn
6. szennyasztító függönyök gyártása
7. képek a kórháznak
8. ingatlannyilvántartás vas megyében
9. szennyvíztisztítási kísérlet
10. agrokémiai számítógép
11. gazdaságos beruházás
12. ideiglenes változások a villamosforgalomban
13. simon pál kubába utazott
14. balesetek
15. hámán kató emlékünnepe
16. békekongresszus /2.4.10.1
17. közlekedésrendészeti tájékoztató
18. a puskin muzeum kiállítás
19. magyar-szlovák vizügyi tárgyalások
20. cukorgyártás
21. vihar béla temetése
22. elutazott a szíriai küldöttség
23. elhunyt magyar józsefné
24. elhunyt borbély józsef

25. időjárásjelentés /1.sz. jav./

26. közös közlemény /3.4.10.1

27. hírjegyzék

/mti/

--

bb 28. e m b a r g ó : december 2-án, 18 óráig:

hazánkba látogat mengisztu haile-mariam

mm -bzs di

1978. december 2.

Losonczi pálnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének meghívására vasárnap hivatalos baráti látogatásra hazánkba érkezik mengisztu haile-mariam alezredes, a szocialista etiópia ideiglenes katonai kormányzó tanácsának elnöke, állam- és kormányfő. /mti/

--

14.00/bzs

- 39 -

14.55

bb 29. mengisztu haile-mariam életrajza

i ma/gg pr bzs di

1978. december 2.

mengisztu haile-mariam alezredes, a szocialista etiópia ideiglenes katonai kormányzótanácsának elnöke 1941-ben született addisz abebában, etiópia fővárosában. katonacsaládból származik, édesapja altiszt volt a császári hadseregben. a középiskolás mengisztu haile-mariamot is vonzotta a katonai pálya és tanulmányait félbeszakítva, 1957-ben a katonai tiszti iskolára jelentkezett. két évvel később alhadnagyi ranggal fejezte be az iskolát, s a hadseregben különböző posztokon szolgált.

a császári hatalom megdöntésére szervezett és megbukott 1960-as katonai puccs után bíróság elé akarták állítani azzal, hogy részt vett a szervezkedésben, de a vádat később elejtették. a következő években folyamatosan gyarapította katonai tudását, s mellette az addisz abeba-i egyetemen, majd - két éven keresztül - az amerikai maryland állami egyetemen gazdaságtudományi tanulmányokat folytatott.

az 1974-es etiópiai forradalom kibontakozásakor - elsősorban a keleti front fegyveres csapatainál - jelentős szerepet játszott a hadsereg forradalmi erőinek szervezésében. a feudális-burzsoá osztály elhatározta az akkori őrnagyi rangban lévő mengisztu haile-mariam meggyilkolását. a forradalom hívei időben felfedték a tervet és megóvták a hadsereg valamennyi haladó tisztjének támogatását élvező őrnagy életét. az ellenforradalmi, népeellenes erők ortámadása miatt az etióp forradalmi mozgalom átmenetileg kritikus helyzetbe került, s ezért a hadsereg a 120 tagú, demokratikusan megválasztott ideiglenes katonai kormányzótanács élére 1977-ben mengisztu haile-mariamot tette. vezetésével az etiópiai nemzeti demokratikus forradalom nagy győzelmeket ért el, és létrehozta a szocialista állam megteremtésének alapjait.

az országban kialakult helyzet, a forradalom eredményeinek megvédése megkövetelte, hogy mengisztu haile-mariam alezredes magára vállalja az államfői, a kormányfői és a fegyveres erők főparancsnoki tisztségét is. /mti/

14.05/bzs

- 40 -

14.07

bb 16. /a ix. magyar ... 10. folyt./bzs
szakonyi jános, egyetemi adjunktus,

veszprém megyei küldött a békemozgalomnak az ifjúsággal kapcsolatos feladatairól beszélt. ifjúságunk nyugodt anyagi, politikai körülmények között él, a mozgalomba való bekapcsolódását szerencsére nem motiválhatják a béke nélküli időszakok személyes élményei. ezért aktivizálása politikailag és pedagógiaiilag egyaránt megfontolt munkát igényel. az oktató-nevelő munka során figyelemmel kell lenni a fiatalok személyes felelősségérzetének felkeltésére, annak megértetésére, hogy a békéért való tevékenység mindenekelőtt az ő érdekeiket szolgálja.

palotay sándor,

a szabadegyházak tanácsának elnöke egyebek között hangsúlyozta; a lelkészek és áhivók ma már nem a kívülállók érdeklődésével figyelik a magyar békemozgalom munkáját, hanem egyre inkább felismerik tennivalóikat a nemes cél érdekében, s mind több feladatot vállalnak. a szabadegyházak hívei is ott vannak azok között, akik helyt állnak a termelésben, a társadalmi megmozdulásokban. azoknak a tábora-hoz tartoznak, akik a szocializmust okosan és szépen építik egész népünkkel együtt, valamennyiünk boldogulására. a korábbi, érzelmi alapra épülő béketörekvések a gyülekezetekben átalakultak, nemesebbé ötvözödték, többé, értékesebbé váltak azáltal, hogy megtanulták értelmezni, újra átgondolni a haza és a világ eseményeit.

apáti zoltánné,

a dombóvári kesztyűgyár munkása a kommunista műszakokról beszélt, amelyek munkadíját részben a hadadásért küzdő országok internacionalista segítésére ajánlották fel, részben pedig szociális és gyermekintézmények építésére adták. a kesztyűgyárban az elmúlt években többek között szovjet, vietnami, koreai, chilei béke delegációkat fogadtak, s a közvetlen tapasztalatosserek a dolgozók érdeklődését, elismerését váltották ki.

simai mihály akadémikus,

az ensz társaságok világszövetségének elnöke, az oht alelnöke a nemzetközi társadalmi mozgalmaknak, a világpolitika „gyalogosainak”, egyre növekvő szerepét huzta alá. a világban a közvélemény hatalmas erőt képvisel - mondta -, ezt bizonyította az ensz idej rendkívüli leszerelési ülészaka, ezt igazolták a béke-világtanács kezdeményezésére megtartott nagyjelentőségű nemzetközi rendezvények. /folyt. köv./

14.10/bzs

- 41 -

15.07

bb 16. /ix. magyar .. 11. folyt./bzs

- azért van nagyobb hitele a nemzetközi szinten a magyar békemozgalomnak sok más békeerőnél - folytatta - , mert bebizonyította, hogy széles hazai bázisa a magyar közvéleményt képviseli. demokratikus a hazai mozgalom, mert a legkülönbözőbb erők vesznek részt benne, demokratikus, mert dokumentumait, állásfoglalásait széles körben vitatják meg és formálják. végül demokratikus azért is, mert irányításában a társadalmi testületek nagy szerepet játszanak. a jövőben érdemes tovább erősíteni a nemzetközi tevékenységet, amelyben a nagy nemzetközi konferenciáknak, szimpóziúmnak éppoly fontos szerepük van, mint a szűkkörű vitáknak, a közvetlen tapasztalatcseréknek, minél többen vesznek részt ebben a munkában, annál bensőségesebbé, emberibbé válnak ezek a nemzetközi kapcsolatok, annál jobban szolgálják a békemozgalom céljának valóra váltását.

horváth józsef,

----- a csepeli szerszámgépgyár lakatososa a csepel vas- és fémművek 30 ezer dolgozójának, béke szocialista brigádjának szívből jókívánságait adta át a kongresszus résztvevőinek. hangsúlyozta, hogy az ország üzemeiben nagyon sok kollektíva vette fel a béke nevet, ami mindig elkötelezettséget is jelent a békemozgalom ,,tetteivel szocialista hazánkért, a békéért,, jelszava kapcsán a csepeli munkások gondolatát idézte: ,,önmagunkat legőszintebben a tetteinkkel fejezhetjük ki, vagyis azzal, hogy feladatainkat maradéktalanul végrehajtjuk,,. ezért is értékes, hogy a csepel művekben évenként 30 ezer ember 180 ezer munkaórát dolgozik önkéntes társadalmi kötelezettsége, a szocializmushoz, a békéhez.

az elnöklő nézei lászlónak, az országos béketanács elnökének javaslatára ezután a kongresszus elfogadta azokat az alapelveket, amelyeket figyelembe véve az újonnan megválasztandó országos béketanács majd újjádolgozza, módosítja működési szabályzatát.

a következő felszólaló, szabó gyula, a thália színház

----- művésze juhász ferenc ,,az írástudók hűsége,, című költeményének részleteit tolmácsolta. a költő gondolatait idézve a szavakkal élő ember, az anyanyelv boldog birtokosának felelősségéről, a béke ügyét ajándott szóval szolgálók tennivalóiról szólt. a poéta magasztos küldetése az igazság kendőzetlen kimondása, a béke, a szabadság megvalósulásába vetett hit szakadatlan erősítése - hangsúlyozta.

/folyt. köv./
14.20/bzs

- 42 -

1585
77

bb 16. /ix. magyar ... 12. folyt./bzs

----- zsebők zoltán egyetemi tanár,

----- az obt alelnöke adatai: harcolni kell azért, hogy a tudomány eredményeit az emberiségért és ne az emberiség ellen használják fel. az orv. tudománynak különleges felelőssége van a békéért, mert e tudomány - a bakteriológiától a radiológiáig - eddig több ember életét mentette meg, mint ahány millió embert valaha is elpusztítottak a háborúkban. de: éhezők milliói bizonyítják, számtalan még a tudósokra váró feladatok sora. földünk nem rendelkezik olyan anyag- és energiabőséggel, hogy a feleslegeket háborúk használják fel.

szlobodnik endre,

----- komárom megyei küldött, a zoro: - lányi szénbányák vállalat vájára hangsúlyozta: amikor nap munkánkat végezzük, akkor a jövőért is dolgozunk. a jövőért pedig a béke reménye nélkül nem lehet munkálkodni. a kor eszményképe az a munkásember, aki - dolgát tisztességesen téve - erdeklődik a világ eseményei iránt is. javasolta, hogy a kongresszus a vietnami nép melletti szolidaritás kifejezésére ,,egy kommunista műszakot a szocialista vietnamiért,, jelszóval forduljon felhívással a magyar dolgozókhoz.

berencsy györgy

----- budapesti kutató-orvos emlékeztetett arra, hogy az utóbbi öt évben a biológiai tudományok forradalmi fejlődésének vagyunk tanúi. előtérbe került a gén- biokémiai szerkezetének vizsgálata, a génmanipuláció, a génsebészet. az új tudományos eredmények ma még nehezen felbecsülhető lehetőségeket kínálnak a békés fejlődés számára, felhasználhatók azonban a neutronbombánál is borzalmasabb, pusztító eszközök létrehozására is. a békemozgalom egyik nagyon fontos feladata e veszély tudatosítása és a tényleges veszély megelőzése - mondotta egyebek között.

/folyt. köv./

----- x -----
bb 30. [embergő: 20. 10 - ig
aczel györgy moszkvába utazott

tk-bzs di

1978. december 2.

a magyar-szovjet kormányközi kulturális együttműködési bizottság xv. ülésére aczel györgynek, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének, a magyar tagozat elnökének vezetésével szombaton delegáció utazott moszkvába.

/folyt. köv./
14.25/bzs

- 43 -

1585
77

bb 33. /aczel györgy ... 1. folyt./bzs

a delegáció tagjai: komnidesz mihály, az mszmp kb osztályvezetője, pozsgay imre kulturális miniszter, rónai rudolf, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, boros sándor kulturális miniszterhelyettes, knopp andrás oktatási miniszterhelyettes és demeter sándor, a kki elnökhelyettese, a magyar tagozat titkára.

a küldöttség bucsuztatásán a keleti pályaudvaron megjelent feliksz petrovics bogdanov követtanácsos, a szovjet-unió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

..

bb.31. kommunista műszak három megyében

cser-toa-szel/kz/a

1978. december 2.

szombaton három helyről, győr-sopron, vas és zala megyéből adtak hírt arról, hogy egy-egy üzem, illetve vállalat dolgozói közösségi célok érdekében munkával töltötték szabad szombatjukat. a legnagyobb szabású kommunista műszak ezúttal a villamos erőműtervező-és szerelő vállalat zalaegerszegi gyárában zajlott le az összes dolgozó mintegy 80 százalékanak a részvételével. különböző típusú villamos kapcsolószekrények és más elektromos berendezések készültek többek között az uszty-illimzki cellulózkombinát részére, az utóbbiakat - együttesen 113 elektromos elosztó berendezést - rövidesen uthak is indítják a szovjet távolkeletre. a munka megszokott merdében folyt, csak az üteme volt gyorsabb, mint egyébként, s a minőségre vigyázott mindenki jobban, mint máskor. a munka bérét ugyanis a vállalati ifjúsági alapra ajánlották fel, azon belül is elsősorban a fiatal munkások lakásépítésének támogatására. ebben pedig a műszak résztvevőinek egy része közvetlenül érdekelt volt, más része viszont úgy vélekedett, ha ad, akkor csakis a legjobbat.

/folyt.köv./

14.59/a

-44-

1607

bb.31./kommunista.....folyt./-a

ugyancsak majdnem teljes üzem volt szombaton a lakástextil vállalat szombathelyi fonó-és szövőgyárában. mind a három műszak dolgozói a gépek mellé álltak és tekintélyes mennyiségű ágyneműt, munkaruházati-és műszaki szövetet állítottak elő. a munkájuk bére itt is az egész közöszemi bölcsőde korszerűsítésére használják fel, a másik részét pedig vas megye, illetve szombathely társadalmi összefogására alapozott nagy kulturális vállalkozásának megvalósítására, a szombathelyi képtár javára ajánlották fel.

győr-sopron megyében, a megyei állatforgalmi és husipari vállalat győri, soproni, kapuvári és mosonmagyaróvári üzemeiben már az évvégi ünnepi megrendeléseinek zavartalan teljesítését is biztosították a szombati önkéntes munkával. a kommunista műszakon készült cikkek, a környékbeli településeken kívül, a fővárosba is szállítottak. /mti/

..

bb.32. rákapsolták az országos gázvezeték-hálózatra kaposvárt

káp/a/kz

1978. december 2.

szombaton, a nyomás-és a tömörségi próbák sikeres befejeztével, véglegesen rákapsolták az országos gázvezeték-hálózatra somogy megye székhelyét, kaposvárt. az e célt szolgáló több mint 50 kilométeres vezetéken jelenleg óránként 3 000 köbméter fűtőanyagot kap a város, egyes még befejezetlen kiegészítő munkák elvégzése után - december közepétől - azonban óránként akár 15 000 köbméter gázt is, csapóhat,, kaposvár az országos hálózatból. /mti/

..

15.05/a

- 45 -

1607

bb.33. befejeződött a szocialista hazafiság és a proletár-internacionalizmus kérdéseivel foglalkozó tanácskozás

szé/a/kz

1978. december 2.

szombaton veszprémben befejeződött az a két napos országos elméleti tanácskozás, amelyet az mszmp központi bizottsága agitációs és propaganda osztálya, valamint a veszprém megyei pártbizottság oktatási igazgatósága rendezett, a szocialista hazafiság és a proletár-internacionalizmus főbb kérdéseiről, címmel.

a tanácskozáson, amelyen több, mint kétszázan vettek részt, a plenáris ülés főreferátumait követően, három szekcióban 25 korreferátum hangzott el./mti/

--

bb.35. új üzem dobóvárótt

blb/a/kz

1978. december 2.

könyvgyári üzemmel gazdagodott szombaton a tolna megyei dombóvár: elkészült a városban a mosonmagyaróvári kötöttárugyár új részlege, a 37 millió forintos költséggel kialakított új üzem 269 embernek, többségében nőknek, ad kereseti lehetőséget. valamennyiüket már előre kiképezték új feladataikra, férfi és női trikók, garbók és polóingek, továbbá gyermek atlétatrikók készítésére./mti/

--

bb.36. elhunyt simics sándor

tk/a/kz

1978. december 2.

simics sándor, tartalékos vezérőrnagy, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1919-től volt a párt tagja, 76 éves korában elhunyt. temetése, katonai tiszteletadással, december 8-án, 15.00 órakor lesz a farkasréti temetőben.

honvédelmi minisztérium

az mszmp néphadseregi bizottsága

--

-- 46 --

/mti/

15.10/a

17107

bb.34. megtartották a ii. országos ifjúságmozgalom-történelmi diák szemináriumot

t/jk/a/kz

1978. december 2.

a kommunista ifjúsági mozgalom zászlóbontásának 60. évfordulója jegyében tartották meg szombaton az államigazgatási főiskolán a ii. országos ifjúságmozgalom-történelmi diák-szemináriumot. a tanácskozáson nagy sándor, a kisz központi bizottságának titkára vitaindító előadásában a többi között hangsúlyozta: a munkásmozgalom, ennek részeként az ifjúsági mozgalom története kiszakíthatatlan része a nemzeti önismeretnek, az általános műveltségnek. a kommunista ifjúsági mozgalom 60 éves története hozzátartozik mai életünkhöz, történelemtudatunkhoz, haza-fogalmunkhoz, ahhoz, hogy ismerjük, értsük hazánkat, jelenünket, jövőnket.

ezután jakab sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a párt központi bizottságának osztályvezetője szólalt fel, hogy a központi bizottság nevében üdvözlje az ifjúsági mozgalom történetét kutató fiatalokat. hangsúlyozta: a mostani generációs váltás is indokolja, hogy a közelmúlt kérdéseit minél pontosabban, minél többen megismerjék. nem közömbös, ugyanis, hogy a felnövekvő generáció hogyan néz a múltra, mennyire magabiztos a megtörtént események megítélésében.

jakab sándor beszéde után ismertették a tavalgy meghirdetett ifjúságmozgalom-történelmi tudományos diákköri pályázat eredményét. az első díjat a baráth istván mező-turi főiskolai hallgató vezette munkaközösség nyerte a, parasztfiatalok felelősségtudata a sorsfordulón, című dolgozattal. második díjat kapott: a debreceni kossuth lajos tudományegyetem alkotó kollektívája és géczy sándor főhadnagy, a kossuth-lajos katonai főiskola kisz-bizottságának első titkára. harmadik díjas lett: osorbák jános, a debreceni agrártudományi egyetem kisz-titkára, dr. varga sabinján lászló, a kisz baranya megyei bizottságának titkára és páizs istván, a belügyminisztérium rendőrtiszt főiskolájának hallgatója

a konferencia ezután szekciókban folytatódott.

/mti/

15.17/a

-- 47 --

17107

bb.16. / a ix. magyar békekongresszus.....13.folyt./-a

Kiss Lajos vezérőrnagy, az mhsz főtitkára emlékeztetett arra, hogy a széles társadalmi alapokon álló szövetség elődje - a magyar szabadságharcos szövetség - szinte egyidőben bontotta ki zászlaját a békemozgalomával. a szövetség egyetemes magyar békemozgalom szerves részévé vált, s egyik legfőbb feladatának tekinti az ifju és a felnőtt állampolgárok felkészítését a haza, a béke védelmére.

a ix. magyar békekongresszus - Szalay Zsolt budapesti küldöttnek, a magyar rádió hirszerkesztősége rovatvezetőjének indítványára - állásfoglalásban erősítette meg vietnam népe iránti szolidaritását:

„ a ix. magyar békekongresszus küldötteit, az egész magyar népet mély aggodalom tölti el amiatt, hogy ismét sorozatos provokációk veszélyeztetik a vietnami szocialista köztársaság sokat szenvedett népének függetlenségét és békéjét.

a magyar nép, a magyar békemozgalom, a világ haladó erőivel együtt magáénak ézi azt az áldozatos és hősi harcot, amelyet vietnam népe szabadságáért és függetlenségéért folytatott. világot átfogó szolidaritás övezet győztes harcát. az egységes, szocialista vietnam létrejötte lehetővé tette, hogy teljesüljenek a vietnami nép hön óhajtott vágyai, kedvező hatást gyakorolt a délkelet-ázsiai térség biztonságára, az egyetemes béke és a társadalmi haladás ügyére.

a vietnami népnek a békés építésben elért eredményeit a magyar nép, a magyar békemozgalom is örömmel üdvözölte. vietnam népének azonban nem adatott meg, hogy az óriási áldozatok árán kivívott szabadságot zavartalanul élvezhesse. peking sugallatára és támogatásával a kambodzsai vezetés súlyos provokációs támadásokat kezdett vietnam ellen, s ugyanolyan népiertást, háborús bűncselekményeket követ el, mint annak idején az amerikai imperialisták. a vietnamban élő hoák üldözésének hamis vádjára hivatkozva, peking nyíltan is fenyegeti a vietnami szocialista köztársaságot. a vietnami kormány békés és jóindulatu rendezési javaslataira a kínai és kambodzsai fél a helyzet további romlását előidéző cselekedetekkel válaszolt.

/folyt.köv./
15.23/a

- 48 -

17507

bb16./ a ix. magyar békekongresszus.....14.folyt./-a

a ix. magyar békekongresszus, a magyar békemozgalom - népünk vietnam iránti mély testvéri érzéseitől indítva - ezúttal is kifejezésre juttatja szolidaritását a hős vietnami néppel szocialista hazájának védelméért vívott küzdelmében. támogatjuk mindzokat a vietnami javaslatokat, amelyek a vitás kérdések tárgyalásos rendezésére irányulnak. üdvözöljük a vietnami szocialista köztársaság belépését a kgst-be, valamint a szovjetunió és a vietnami szocialista köztársaság barátsági és együttműködési szerződésének megkötését abban a biztos meggyőződésben, hogy mindez hozzájárul vietnam szellemi és anyagi erőinek gyanapításához, segít nehéz feladatainak megoldásában.

a magyar társadalom vietnam mellett volt az imperializmus ellen vívott harcában, s mellette van most is, amikor szocialista hazáját építi és védi.,,

a vita utolsó felszólalója nádor györgy, az állami ifjusági bizottság titkára volt. kiemelte annak jelentőségét, hogy az ensz 1979-et a gyermekek nemzetközi évének nyilvánította. husz évvel az ensz gyermekek jogairól szóló deklarációjának elfogadása után is sok millió gyermek él a földön, aki nem ismeri az élet örömeit - mondotta. napjainkban közülük 250 milliót fenyeget az éhhalál, s a világ gyermekeinek egynegyede rosszul táplált. a szocialista országok - köztük hazánk - is nagy figyelemmel fordulnak a gyermekév eseményei felé. s ha országainkban immár természetes is, hogy a legifjabb nemzedéket, a családokat sokoldalú társadalmi gondoskodás veszi körül, a gyermekek nemzetközi évében számunkra is feladat, hogy összegezzük az eredményeket és kijelöljük további teendőinket.

ezután a vitát lezárták, majd sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára összegezte az elhangzottakat, az 51 felszólalás gondolatait.

- másfél napon át úgy éreztük, hogy kitágulnak e patinás épület falai és ~~valunk~~ van az egész ország - mondotta. - a felszólalók meggyőzően tarták a kongresszus plénuma elé népünknek a haza és az emberiség iránti magasfoku felelősségérzetét, tenniakarását, a munka és a béke szoros együtt tartozását, a szocialista építésben való helytállás döntő jelentőségét.

/folyt.köv./
15.30/a

- 49 -

17507

bb.16./ ix. magyar békekongresszus.....15.folyt./-a

e kongresszuson is meggyőzően jutott kifejezésre az a felismerés, hogy új életünk negyedik évtizedében - a bonyolult nemzetközi viszonyok, a nehezebb külgazdasági feltételek közepette - úgy tudjuk megvalósítani a fejlett szocialista társadalom építésének feladatait, ha önmagunk és mozgalmunk elé még szigorubb követelményeket állítunk, ha az eddiginél is eredményesebben dolgozunk. ez a mi legfőbb hozzájárulásunk a szocializmus nemzetközi erejének növeléséhez, európa békéjének és biztonságának megszilárdításához, vagyis a béke építéséhez és védelméhez.

egyetértően idézte sebestyén nándorné sok felszólaló megállapítását: a magyar békemozgalom - az elért eredményekre építve - természetesen és szervezeten fejlessze tovább a szocialista építést segítő munkáját. a kongresszus több felszólalója figyelmeztetett arra, hogy az eddiginél is jobban kell támaszkodni az ifju nemzedék tetterejére és lendületére. a magyar fiatalok, ifjumunkások, termelőszövetkezeti dolgozók és egyetemisták itt a kongresszus fórumán tanujelét adták felszólalásaikkal annak, hogy magukénak érzik a békemozgalmat, készek akcióikban tevékenyen részt venni. - a kongresszus igazolta azt is, hogy munkánkban mind jelentősebb mértékben részt vesznek az asszonyok és lányok; az üzemekben, földeken, intézményekben, hivatalokban dolgozó nők csak úgy, mint a munkájukat otthon végző háziasszonyok és édesanyák. minden egyes felszólaló hangot adott annak, hogy milyen szükség van a tömegek aktív békeharcára. ugyanakkor helyesen érzékelték, hogy frázisokkal nem lehet a feladataink elvégzésére mozgósítani, hatékony és alkotójellegű megközelítés szükséges. rendkívül fontos feladat, hogy mindig reális, valós képet kapjon közvéleményünk a világról, nem titkolva a gondokat és a nehézségeket sem. mi azt akarjuk, hogy a békemozgalomban résztvevők tudatosan dönteni tudó és dönteni akaró közösséget alkossanak. ez adhatja meg a béke megilletti meggyőződés igazi mélységét.

/folyt.möv./
15.40/a

- 50 -

bb.16./ a ix. magyar békekongresszus.....16.folyt./-a

nagy ösztönzőerőt jelent a művészeinknek az az egyértelmű hitvallása, amely a kongresszuson felszólaló költők és írók, a különféle művészeti ágak képviselőinek felszólalásából kicsendült.

sebestyén nándorné nagyra értékelte az eddigi munkát elemző, sok hasznos javaslatot megfogalmazó felszólalásokat. hangsúlyozva: az indítványokat beépítik a békemozgalom következő öt évre szóló programjába.

ezután a kongresszus egyhangulag elfogadta az országos béketanács jelentését a két kongresszus között végzett munkáról, valamint a szóbeli kiegészítést és a vita összefoglalóját.

darvasi istván, a szerkesztő bizottság vezetője ismertette a ix. magyar békekongresszus állásfoglalás tervezetével kapcsolatban elhangzott észrevételeket. a módosításokkal a küldöttek egyetértettek, s a dokumentumokat egyhangulag elfogadták. *ugyanúgy*

hantos jánosnak, a jelölőbizottság vezetőjének indoklása után a kongresszus küldöttei megválasztották az új 287 tagu országos béketanácsot. az ezt követő szünet ideje alatt megtartotta első ülését az újjáválasztott országos béketanács, s megválasztotta tisztségviselőit.

az ismét összeülő kongresszust hantos jános tájékoztatta a testület döntéseiről.

az obt egyhangu szavazással sebestyén nándornét, a béke világtanács elnökségének tagját választotta új elnökvé. hantos jános hangsúlyozta, hogy olyan ember került az elnöki posztra, akinek az eddigi munkája összeforrott a magyar békemozgalom fejlődésével.

a hosszantartó tapssal kísért méltatás után ismertette a jelölő bizottság elnöke az obt további tisztségviselőinek névsorát.

/folyt.köv./

15.53/a

1957

- 51 -

bb.16./ a ix. magyar békekongresszus.....17.folyt./-a

elnökhelyettesek: boldizsár iván állami-díjas író, a bvt tagja, eckhardt sándor professzor, az országos onkológiai intézet igazgató-főorvosa, sztanyik b. lászló, az országos frederic joliot curie sugárbiológiai és sugáregészségügyi intézet igazgatója.

(kutatás) főtitkár: kovács béla, az mszmp központi bizottsága agitációs és propaganda osztályának alosztályvezetője.

titkár: sütő gyula

helyettese alelnökök: darvasi istván, a magyar hírlap főszerkesztője, fábián ferenc, a magyar újságírók országos szövetségének főtitkára, harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, házlinger györgy, a danuvia központi szerzám-és készülék gyárának munkása, kiss károly, a szakszervezetek országos tanácsának alelnöke, kovács dezsóné kossuth-díjas nyugdíjas pedagógus, láng istván, a magyar tudományos akadémia főtitkár-helyettese, lehoczki mihály, a termelők szövetkezetek országos tanácsának főtitkár-helyettese, makoldi mihályné, kossuth-díjas nyugdíjas pedagógus, a bvt tagja, mondok pál, a pest megyei tanács elnöke, nyilas józsef tanácsvezető egyetemi tanár, pethő tibor, a magyar nemzet főszerkesztője, réczei lászló nyugalmazott nagykövet, egyetemi tanár, a bvt tagja, símai mihály akadémikus, egyetemi tanár, a magyar ensz társaság főtitkára, szentistványi gyuláné, a hnf ot titkára, szilágyi béla nyugalmazott nagykövet, terényi istván, a csepel vas-és fémművek osztályvezetője, vass istvánné, az országgyűlés nyugalmazott elnöke, vályi gábor, az országgyűlési könyvtár igazgatója, a bvt tagja és zsebők zoltán kossuth-díjas egyetemi tanár.

az országos béketanács elnökségének további tagjai:

angyal barnabás, a salgótarjáni kohászati üzem munkása, berecz jános, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, bajer jánosné, a kondorosi egyetértés tsz kertészeti szocialista brigádjának tagja, beck istván nyugalmazott nagykövet, bíró imre kanonok-plébános, az obt katolikus bizottságának titkára, cservény vilmos, a kisz központi bizottságának osztályvezető-helyettese, deák livia, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke, erdős andrás, a magyar televízió politikai adásának főszerkesztője, farkas józsef, a hazafias népfront bács-kiskun megyei bizottságának titkára,

/folyt.köv./
16.00/a

- 52 -

bb.16./ a ix. magyar békekongresszus.....18.folyt./-a

göbolyös gábor, a hazafias népfront országos tanácsának osztályvezetője, hantos jános, a magyar vöröskereszt főtitkára, ijjas józsef kalocsai érsek, az obt katolikus bizottságának elnöke, jenyey jení, a tudományos ismeretterjesztő társulat főtitkár-helyettese, karáth ferenc, a közlekedés-és postaügyi minisztérium főosztályvezetője, katona imre, az elnöki tanács titkára, kaponyi ernsécet, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem adjunktusa, d.káldy zoltán, az evangélikus egyház püspöke, a bvt tagja, kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, kende istván nyugalmazott egyetemi tanár, kovács jení, a kisz kb titkára, kürti lászló református püspök, makai györgy újságíró, nagy imre, az április 4. gépipari művek munkása, nagy mária, a magyar-szovjet baráti társaság főtitkára, németh ferenc, az okisz elnökhelyettese, patay jános, a szöveosz elnökhelyettese, péter ferenc, a dél-budai területi gyermekkörműz főigazgató-főorvosa, réti ervin újságíró, sándor istván, az obt osztályvezető-helyettese, tolnai lászló, a magyar külügyi intézet főmunkatársa, sali ferenc, a szot osztályvezetője, vajda józsefné, a győri gardénia függönygyár technikus, és tóthné fodor judit megyei úttörő-titkár.

Fcsipka

a ix. magyar békekongresszus - amelynek második napján nagy mária és réczei lászló elnökölt - az országos béketanács új főtitkárának és új elnökének zárszavával ért véget. kovács béla és sebestyén nándorné - a kongresszus állásfoglalásának szellemében - a 30 esztendő magyar békemozgalom eredményes munkájának folytatását jelölte meg a jövő feladataként.

a kétnapos tanácskozás záróakkordjaként a kongresszusi teremben - a magyar rádió gyermekkorusának tolmácsolásában - felhangzott kodály zoltán békedala.

/folyt.köv./
16.15/a

- 53 -

2025/07

9al

2025/07

bb.16./ á ix. magyar békekongresszus.....19.folyt./-a

a ix. magyar békekongresszus állásfoglalása

1.

a ix. magyar békekongresszus megvonta a magyar békemozgalom öt esztendősi tevékenységének mérlegét, s visszatekintett a békeerők küzdelmének három évtizedére. termékeny vitában megállapította, hogy a két kongresszus közötti időszakban a mozgalom a párt és a kormány következetes békepolitikája alapján kedvező hazai és javuló nemzetközi feltételek között, eredményesen munkálkodott a béke építésén és védelmén.

a szovjetuniónak az egész emberiségért érzett felelőssége és a szocialista közösség többi országával együtt folytatott békepolitikájára, a nemzetközi békeerők együttes fellépése nyomán szélesedett és mélyült az enyhülési folyamat. ennek volt jelentős mérföldköve 1975-ben a helsinki európai biztonsági és együttműködési értekezlet, a 35 állam által elfogadott záróokmány.

jelentős változásoknak voltunk tanúi az elmúlt fél évtizedben más kontinenseken is. az Indokínai térség népeinek történelmi jelentőségű győzelme az amerikai imperializmus és zsoldosai felett lehetővé tette, hogy a szocialista vietnamban folytatódjék a békés építőmunka, a térség népei elinduljanak a társadalmi fejlődés maguk választotta útján, együttműködés és tartós béke alakuljon ki a világ e táján lakó nemzetek között. afrikában szintén jelentős eredményeket értek el az imperializmus ellen felsorakozó nemzeti felszabadító mozgalmak. elnyerték függetlenségüket a portugál gyarmatok, angola és etiópia a szocialista országok támogatásával megvédte függetlenségét, haladó rendszerét a külső katonai beavatkozással szemben.

2.

a magyar békemozgalom tevékenysége az emberiség legnemesebb ügyét, a békét, a háborús veszély elhárítását, a biztos és nyugodt jövő megteremtését szolgálja.

békemozgalomunk olyan országban részese, alakítója a politikai életnek, a közvéleménynek, amely idehaza a népjólét növelésén, a fejlett szocialista társadalom építésén fáradozik, külkapcsolatait pedig az enyhülési folyamat megszüntetése, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése és együttműködése, a társadalmi haladás, a nemzeti függetlenség és a népek közti barátság szolgálatába állítja.

/folyt.köv./

16.25/a

20.20.07

- 54 -

bb.16./ ix. magyar békekongresszus.....20./-folyt./-a

ez a mai és az ^{ún}unk jövő nemzedékek létérdeke. e történelmi célok megvalósulását a békemozgalom a maga sajátos eszközeivel segíti. a felvilágosító munka változatos módszereivel élve hozzájárul a tudatformáláshoz. célja, hogy mindenki megértse: a béke nem elvont fogalom. minden ember egyénileg, vagy kisebb-nagyobb közösség tagjaként kivetheti részét a béke építéséből, védelméből. ezt a békevágyat legméltóbban a tettek fejezik ki: ha mindenki tudásának, erejének legjavát adva szorgalmas munkával vesz részt a fejlett szocialista társadalom építésében, a közéletben.

a magyar békemozgalom a hazafias népfront keretében önállóan dolgozik. nemzetközi tevékenységével a béke világtanács politikai elveit és céljait magáénak valló, cselekvési programját megvalósító békeerők sorában járul hozzá az emberiség békéért küzdő százmilliósi tömegeinek erőfeszítéseéhez. így kerül összhangba békemozgalmunkban a szocialista hazafiság azzal a küzdelemmel, amelyet a világ haladó közvéleménye folytat a politikai és katonai enyhülésért, a fegyverkezési verseny megállításáért, a leszerelésért, az európai biztonság és együttműködés kiteljesedéséért, a válsággócok felszámolásáért, a fejlődő országok társadalmi, politikai és gazdasági felemelkedéséért. a békés jövőt előkészítő nemes célok megvalósulásához a magyar békemozgalom jelentős kezdeményezésekkel, önfeláldozó helytállással járult hozzá.

3.

a magyar békemozgalom feladatai nem csökkennek az elkövetkező években sem.

az enyhülés biztató folyamata az elmúlt két esztendőben sajnálatos módon lelassult. még nem sikerült megállítani a fegyverkezési versenyt, újabb válsággócok keletkeztek. a nato tagállamok az ENSZ közgyűlés rendkívüli leszerelési ülészakájával egyidejűleg tartottak csúcsertekezletet. az itt kidolgozott hosszútávú fegyverkezési programjuk növekvő terhet ró a népekre, súlyosan fenyegeti a békét. felelősség terheli az egyesült államok kormányát a fegyverkezési verseny új szakaszának kezdeményezéséért. a neutronfegyver rendszeresítése - amelynek előkészítése megkezdődött - súlyosan veszélyeztetheti a világ biztonságát. a reakciós imperialista körök ezzel párhuzamosan a helsinki záróokmány szellemének meghamisítására törekednek, s igyekeznek beavatkozni a szocialista országok belügyeibe.

/folyt.köv,

16.37?a

20.31.07

- 55 -

bb.16./ a ix. magyar békekongresszus....21.folyt./-a

nem mondtak le az ellenforradalom exportjáról, katonai beavatkozásról, az agresszív tömbök kiterjesztéséről sem. sajnálatos, hogy a nemzetközi imperializmus e törekvéseit támogatja a nagyhatalmi célokat követő kínai vezetés.

jóllehet az enyhülés útjában tornyosuló új akadályok aggodalommal töltik el a békeszerető embereket, világosan látják, hogy a jelenlegi helyzet merőben különbözik a hidegháború korszakától. a nemzetközi erőviszonyok továbbra is a béke, a társadalmi haladás híveinek kedveznek.

ilyen körülmények között a nemzetközi helyzet a békemozgalmat is arra ösztönzi, hogy felvilágosító munkája módszereinek gazdagításával tegye elemzőbbé, hatásosabbá, eredményesebbé a tevékenységét. sokoldalúan, az ország lakosságával folytatott állandó párbeszédben kívánja megértetni, hogy az emberiség békéjének, s így a mi békés építőmunkánknak, nemzeti függetlenségünknek is legfőbb biztosítéka a szovjetunió és a szocialista közösség országainak elvű békepolitikája; bizonyítani, hogy az emberi jogok a szocialista társadalmi rendszerben érvényesülnek igazán.

a minket körülvevő világ megismerésére, a fejlett szocialista társadalom építésében szükséges helytállásra a magyar békemozgalom úgy ösztönözheti legjobban hazánk lakosságát, ha munkáját - mint eddig, ezután is - népünk minden dolgozó osztályával és rétegével együtt végzi. a hazafias népfronttal, a szot-tal, a kisz-szel, valamennyi társadalmi, tömeg- és rétegszervezettel együttműködve érheti el, hogy a béke gondolata az eddiginél is jobban hassa át a magyar társadalmat

szükséges, hogy mozgalmunk támaszkodjék hatékonyabban a munkásság és a szövetkezeti parasztság példamutatására, áldozatvállalására, brigád- és versenymozgalmára. vonja fokozottabban cselekvési körébe a gyárak, a szövetkezetek, a kereskedelem, a hivatalok, a közoktatási, a kulturális, a tudományos, az egészségügyi intézmények dolgozóit.

/folyt.köv./
16.40/-a

- 56 -

2031
v7

bb.16./ a ix. magyar békekongresszus.....22.folyt./-a

a békemozgalom építse és fejlessze kapcsolatait az értelmiséggel, annak kiemelkedő képviselőivel. a tudósok, az írók, a művészek műveikkel, kutatásaik tény-és érve- anyagaival, az elmére és szívre egyaránt ható alkotásaikkal, a béke melletti hitvallásukkal erősíthetik a népek közti barátságot, s tehetik még vonzóbbá, meggyőzőbbé az emberiség jövődjéért küzdő mozgalmat.

a jövő letéteményese a felnövekvő ifjú nemzedék, ezért a társadalom valamennyi korosztálya közül az ifjúság a vlegérdekeltebb abban, hogy tartós béke legyen a világon. a fiatalok közti békemozgalmi tevékenység legfontosabb célja ennek megértetése, elfogadtatása, s így az ifjúság mind szélesebb tömegeinek bevonása, cselekvő részvétele.

békemozgalmunk megköszöni és a jövőben is kéri, igényli, segíti az egyházi személyek, a hívők hazai és nemzetközi béketevékenységét.

4.

az emberiségnek választania kell a pusztulással fenyegető nukleáris háború és az egyetemes fejlődést megteremtő és megszilárdító békés egymás mellett élés politikája között. mi a békét és a fejlődést választjuk. azt akarjuk, hogy a békés egymás mellett élés igazságát más társadalmi rendszerek is elfogadják. ehhez szükséges az enyhülési folyamat elmélyülése, aminek feltétele a fegyverkezési verseny megállítás, a leszerelési tárgyalások eredményessége, a katonai enyhülés meggyőződésünk, hogy ha a szocialista közösség országai tovább erősítik egységüket, ha a haladás hívei, a békéért küzdő százmilliók világszerte összefognak - sikerül elhárítani az enyhülési folyamat útjában álló akadályokat. az együttes fellépés nagymértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy megszilárduljon európa és a világ békéje, megerősödjön a biztonság, hogy ki lehessen iktatni a nemzetközi kapcsolatokból az erőszakot, s az azzal való fenyegetést, s hogy konkrét leszerelési megállapodásokkal véget lehessen vetni a fegyverkezési versenynek, lehetővé váljék az általános és teljes leszerelés.

/folyt.köv./
16.50/a

- 57 -

2031
v7

bb.16./ a ix. magyar békekongresszus.....23.folyt./-a

a magyar békemozgalom kiemelkedő feladatának tekinti, hogy támogassa a válsággóccok felszámolásáért folytatott küzdelmet.

szolidárisak vagyunk a vietnami nép nagyszíjű és győzelmes imperialistaellenes harcával, s töretlenül szolidárisak vagyunk az egységes, szocialista Vietnámmal, amely továbbra is elszántan védi nemzeti függetlenségét és társadalmi rendszerét most már a jelenlegi kínai és kambodzsai vezetők katonai akcióival, fenyegetőzéseivel és zsarolásával szemben.

változatlanul valljuk, hogy a közel-keleten élő népek békéjét és biztonságát csak egy minden érdekelt fél részvételével megtartott értekezlet, minden érdekelt nép jogait szavatoló megállapodás teremtheti meg.

változatlanul szolidárisak vagyunk a fasiszta diktatura ellen küzdő chilei hazafiakkal, a nemzeti és gazdasági függetlenségükért, a neofasizmus és az ujjarmatcsítás ellen harcoló más latin-amerikai népekkel. támogatjuk a ciprusi nép küzdelmét a szigetország egységéért, szuverenitásáért és semleges-ségéért, valamint a dél-afrikai népek harcát a jogfosztó megkülön-böztetés ellen, a társadalmi haladásért.

5.

a béke építése és védelme ma mindenekelőtt összefogás az enyhülés megőrzéséért és továbbfejlesztéséért, a boldogabb emberi életért. küzdenünk kell azonban mindazok ellen, akik önző céllal, felelőtlenül fenyegetőznek az atomháború veszélyével. a magyar békemozgalom, a ix. magyar békekongresszus szövetséget és együttműködést kínál mindazoknak a politikai és társadalmi erőknek, amelyek készek részt venni ebben a küzdelemben.

hazánkban a béke ügye nemzeti ügy. ezt szolgálta a ix. magyar békekongresszus is. éljünk a feltárló páratlan lehetőségekkel, hogy a békemozgalom eljusson mindenkihez, aki szívében viseli népünk boldogulását, az emberiség békéjét!
/mti/

17.00/a

20^h07

- 58 -

bb.37. kiállítás nyílt a 47. művészeti képaució anyagából

t ol/mm/kz/p kz

1978. december 2.

szombaton a mom szakasits árpád művelődési központjában megnyitották a karácsony előtti képaució árverésre kerülő 333 márkás festményt felsorakoztató kiállítást. a december 12-én és 13-án délután 5 órakor sorra kerülő árversig naponta 10-18 óra között tekinthetik meg az érdeklődők a régi és modern festmények gazdag bemutatóját.

a sorrendben 47. művészeti képaució számos meglepetéssel szolgál gyűjtők és művészetkedvelők számára egyaránt. egyik szenzációja théodul^o ribot csaknem 40 éve lappangó rangos alkotása, a „konyhai csendélet”, a hazai intim tájfestészet utolérhetetlen alakjának, mészöly gézának, három jellegzetes alkotása is szerepel a tárlaton, bizonyára nagy érdeklődést keltenek majd telepy károly és ligeti antal művei. már a legutóbbi aukción is nagy feltűnést keltettek a ritkaságszámba menő zichy-művek. ez a sor most folytatódik: a mester virtuoz rajzkészségét, megjelöltő erejét, a közönség ezuttal többek között a „hölgyekkel mulató falstaff”, című művön csodálhatja. a múlt századi portréfestészet egy-egy gyöngyszeme barabás miklós idős hölgyet és borsos józsef fiatal nőt ábrázoló képe. jeles műveket mutatnak be

mednyánszky lászlótól, ferenc^y károly egy eddig lappangó alkotásának bemutatása pedig művészettörténetileg is jelentős esemény. az utóbbi a sirató mária és magdolnát ábrázolja, az újabb festői irányzatokat egy józsef, ámos imre, kmetty jános, özöbel béla, kassák lajos, vasarely victor munkái képviselik a kiállításon./mti/

-. -

bb.38. hazateérkezeti jemenből a magyar szakszervezetek küldöttsége

k ol/mm/p kz

1978. december 2.

szombaton hazateérkezett a magyar szakszervezetek küldöttsége, amely kiss károlynak, a szot alelnökének vezetésével a jemeni népi demokratikus köztársaság általános munkásszövetségének kongresszusán vett részt.

a küldöttség előzőleg a sziriai szakszervezetek általános szövetségének kongresszusán, majd pedig a palesztin munkásszövetség damaszkuszi kongresszusán képviselte a magyar szakszervezeteket./mti/

-. -

16.40/p

18^h07

-59-

bb.39. két kiállítás nyílt borsodban
kör/p kz

1978. december 2.

két figyelemreméltó kiállítás nyílt szombaton borsod megyében. a sátoraljaújhelyen, a kossuth Lajos gimnáziumban, a munka ábrázolása a képzőművészetben, címmel a miskolci herman ottó muzeum képtárának anyagából válogatott összeállítás került közönség elé. a rangos tárlat megközelítően félszáz alkotásának mesterei között ott van derkovits Gyula, fényes Adolf, Kmetty János, a kortárs művészetet pedig elsősorban a miskolci művésztelepen élők, többek között Barczy Pál, Feledy Gyula, Seres János képviseli, munkások, parasztok életét megörökítő alkotásokkal.

a borsodi szénmedencében, az Alberttelepi Hunyadi János művelődési házában, kortárs művészek mutatkoztak be a bányatelep lakóinak. többek között a miskolci, a szolnoki és a hódmezővásárhelyi művésztelep alkotói, továbbá budapesti művészek mintegy félszáz olajfestményét és grafikáját állították ki.
/mti/

bb.40. új tornacsarnok

blb /p kz

1978. december 2.

tornacsarnokot avattak szombaton Dunaföldváron. a dunai vasműben gyártott könnyűszerkezetes elemekből kialakított központi fűtéses épület termes labdajátékok rendezésére is alkalmas.
/mti/

..-

- 60 -

bb.42. tudományos megoldások a tájegység sajátos problémáira -
évváró plenáris ülést tartott a veszprémi akadémiai bizottság

bév/p kz

1978. december 2.

a veszprémi akadémiai bizottság részt vesz a központi fejlesztési, kutatási programok megvalósításában, ugyanakkor tudományos megoldásokat keres a tájegység sajátos problémáira is - hangoztatta dr. Belák Sándor akadémikus, a veszprémi akadémiai bizottság elnöke szombaton Veszprémben, a bizottság évváró plenáris ülésén. a Fejér, Komárom, Vas, Győr-Sopron, Veszprém és Zala megye tudományos életét koordináló regionális bizottság arra törekszik, hogy egész tevékenysége szoros egységben legyen a gyakorlattal. érzékenyen reagál az ipari mezőgazdasági aktualitásokra, s tudományos kutatások kezdeményezésével segíti a tervezést, a fejlesztést. tevékenységének hat esztendejében már gondosan felmérte azokat a feladatokat, amelyek a tudósokra várnak, és ennek megfelelően vesznek részt az ipari, mezőgazdasági fejlesztésben, a környezetvédelemben és a társadalomtudományi kutatásokban.

agrártudományi munkabizottsága például különös gondot fordít a mezőgazdaság kemizálására, hiszen ezen a vidéken együtt található a tudományos és a gyártó bázis. ugyanakkor az agrárkutatás is megfelelő támpontot ad a vegyszerek, műtrágyák gyártásához, kutatásához. a veszprémi akadémiai bizottságnak is nagy része van abban, hogy a gyártók, kutatók és felhasználók között állandósult az információ csere.

az orvosok, vegyészek és biológusok hatékony együttműködése - amely szintén a bizottság koordinálásával jött létre - új lehetőséget teremtett a gyógyászatban, az orvosok a vegyészek új analitikai módszereit, műszereit használva pontosíthatják, gyorsíthatják a diagnózist, sőt számítógépet is igénybe vehetnek az értékeléshez. ezzel a lehetőséggel egyre több egészségügyi intézmény él, így elsők között a Balatonfüredi szívkórház, majd az Ajkai, a Szombathelyi és a Veszprémi kórház.

a hazai bauxit termelés és feldolgozás csaknem teljes egészében az említett hat megyére koncentrálódik. a termelés mai és holnapi problémáit elemezve határozta el az akadémiai bizottság koordinálásával, hogy eljárásokat dolgozzanak ki az alumíniumipari melléktermékek feldolgozására. környezetvédelmi szempontból foglalkoznak a hulladékanyagok ártalmatlanná tételével is.

/folyt köv./
16.40/p

182007

-61-

bb.42./tudományos.....folyt/p

a veszprémi akadémiai bizottság keretein belül tevékenykedik a környezetvédelmi és tájhasznosítási koordinációs tanács is, amely a palatonvidék és a tatai medence védelmével foglalkozik elsődlegesen.

a veszprémi akadémiai bizottság évvégi plenáris ülésén részt vett pap jános, az mszmp veszprém megyei bizottságának első titkára, és szentágotnai jános a magyar tudományos akadémia elnöke is./mti/

-. -

bb.43. kétnapos dalostalálkozó köszönti a 90 éves kecskeméti kodály kórust

rap/p kz

1978. december 2.

tizenöt város és község husz neves szövetkezeti kórusa vesz részt azon a kétnapos területi dalostalálkozón, amely szombaton kezdődött meg kecskeméten, kodály zoltán szülővárosában. a hagyományos énekkari hangversenyt ezúttal egybekapcsolták a 90 éves kecskeméti kodály-kórus jubileumi ünnepeivel. az 1888-ban alakult nagymultu együttes történetét dokumentum-kiállításon mutatják be a hangverseny színhelyén, a megyei művelődési központban. szombaton bács-kiskun megyei, kecskeméti, kiskunfélegyházi, kiskunhalasi, jánoshalmi, mélykúti, valamint kaposvári szövetkezeti kórusok adtak hangversenyt. az egyesített énekkar kodály zoltán „jelige” című művének előadásával köszöntötte a 90 éves kecskeméti kodály-kórust. vasárnap délelőtt az ország különböző részeiből érkezett kórusok, köztük több fővárosi énekkar fellépésével folytatódik a dalostalálkozó./mti-/

-. -

bb.45. Lottónyeremények

k/p bc

1978. december 2.

a sportfogadási és lottó-igazgatóság közlése szerint a 48. lottó játékhéten 5 találatos szelvény nem volt. a lottó nyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 62 fogadónak volt, nyereményük egyenként 116.906 forint,
3 találatos 5.977 fogadónak volt, nyereményük egyenként 606 forint.
2 találatos szelvények száma 181.730, ezekre egyenként 25 forintot fizetnek.

/mti/

17.05/p

-. -
-62-

18307

bb.44. a hencidai csetepaté - lengyel bábjáték bemutatója

t me/tk/p kz

1978. december 2.

dini, dani és pajtásaik, akikkel régebben már találkoztak a gyermekek a bábszínházban, újra megjelentek a színen. az állami bábszínház jókai téri színpadán a nap, a hold, az ébresztő óra, a toronyóra, a zenélő óra segítségével meghiusították a hencidaiak és boncidaiak háboruját.

a nagy sikerű lengyel bábjátékot a hencidai csetepatét - amelyet zbigniew wojciechowski nyomán hárs lászló írt - a lengyel színházi és zenei napokra ujtotta fel a társulat. a rendező ismét kovács gyula, a szerepeket viszont mások alakítják. többek közt meixner ildikó, papp ágnes, kozáry eszter, dörögdy mikiós, bánky róbert elevenítette meg az izgalmas meséjáték hőseit, a szombati bemutatón a bábokat s a látványos díszleteket a nemrég elhunyt ország lilii tervezte./mti/

-. -

bb.46. időjárásjelentés

a/gg/bc

1978. december 2.

a meteorológiai intézet jelenti december 2-án, szombaton 19.00 órakor:

télies marad az idő

várható időjárás az ország területére vasárnap estig: változóan, időnként erősen felhős idő lesz. eleinte elszórtan havazással, esővel, később hózáporral. napközben megélénkül az északkeleti, keleti szél. a hőmérséklet vasárnap koradélután mínusz 2- plusz 3 fok között alakul./mti/

-. -

19.40/a

- 63 -

204507

60.008/X

Belföldi hírek

v a s a r n a p

bb 1. bőséges pezsgő-alapanyag termett zarában
tóa/um is bc 1978. december 3.

a vártnál legalább husz százalékkal volt magasabb a zalai szőlőskertek idei termés hozama. a bőség gondot okozott a kis- és nagyüzemi termelőknek egyaránt, a tenérdek szőlőlevet csak nagy nehézségek árán tudták elhelyezni. az áltami borgazdaság- nak viszont jól jött a terméstopplett, mert a zalai szőlőhegye- ken szüretelik a legjobb pezsgőszőlőt. belőle préselt bor ugyanis olyan nemes savakat tartalmaz, amelyek nélkülözhetetle- nek a pezsgőkészítéshez. a borgazdaság hatalmas pincéiben meg- kezdték az idei termés kezelését; hamarosan sorra kerül az el- ső fejtés is. a zalai savas borok a pécsi pezsgőgyárban alakul- nak majd át nemes itallá. a borgazdaság zalaapáti, zalaszentgró- ti, nagykanizsai és más nagy pincéiből tankautók szállítják a pezsgő alapanyagot a pécsi érleelőbe. /mti/

9.40/um
114507

bb. 47. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásá
a/bc 1978. december 2.

- 28. hazánkba látogat mengisztu haile-mariam
 - 29. mengisztu haile-mariam életrajza
 - 30. aczél györgy moszkvába utazott
 - 31. kommunista műszak három megyében
 - 32. rákapcsolták az országos gázvezeték-hálózatra kaposvárt
 - 33. befejeződött a szocialista hazafiság és
 - 34. ii. országos ifjúságmozgalom-történeti konferencia
 - 35. új üzem dombóvárrott
 - 36. elhunyt simics sándor
 - 37. 47. művészeti képaucioó-kiállítás
 - 38. hazaérkezett jemenből a magyar szakszervezetek küldöttsége
 - 39. két kiállítás nyílt borsodban
 - 40. új tornacsarnok
 - 41. szerk. figy.: bb.30-ra
 - 42. veszprémi akadémiai bizottság ülése
 - 43. dalostalálkozó
 - 44. lengyel bábjáték bemutatója
 - 45. lottónyeremények
 - 46. időjárásjelentés
 - 47. hírjegyzék
- /mti/

66

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: bajnok zsolt
szerkesztette: dosztányi imre, koronczay emil, baczony lászló

- v é g e -

21.20/il

Handwritten signature